

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo, Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravišškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petitvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Parlamentarna vlada.

Dunaj, 31. maja.

Pravijo, da v viharju na morju molijo tudi stari grešniki. Sila kola lomi ter združuje tudi sovražnike, da se zedinijo za skupen dpor. In ta zdravá misel se je včeraj vlekla kakor rdeča nit v vseh govorih. Češki radikali so sicer delali žalostno izjemo, toda vse ostale stranke so si osvojile vsaj negativno stališče, izraženo v resoluciji, ki jo je zbornica odobrila na naslov bodoče vlade. Ta resolucija pove kratko: Avstrijski parlament noče in ne dovoli, da bi kdorkoli odločeval o interesih Avstrije ali celo proti nji. In kdo je Avstrija? Avstrijsko prebivalstvo, avstrijski davko plačevalci in njihovi zastopniki v parlamentu. V kritičnem času, ko Avstrija nima vlade, ko Mažari avstrijsko krizo izrabljajo v svoje namene, se je rodila v bolečinah skupna ideja, kateri tudi avstrijski Jakobinci niso mogli ugovarjati.

Danes je na dnevnem redu obstanek habsburške dinastije v smislu pragmatične sankcije. Mi smo v državni krizi prve vrste, kakršne ni bilo od leta 1848. Za človeka, katerega je habsburška velesila lanskega snega, je vprašanje hitro rešeno. Može a la Stein in Fresl se ne vprašajo, kaj potem? Za nas Jugoslovane je sedanja kriza resno vprašanje: Biti ali ne biti. Da rod ne bode izumrl, za to bode skrbel ljubi Bog, ako nas pozabi »ljuba širša domovina«. Toda zreti moramo v bodočnost, kateri mi kot neznaten član evropske družine ne moremo ustvariti lica. Nemška politična sila sega preko črnožoltilh mejnikov, in v mednarodni politiki ne odločujejo čustva, prava sorodnost, marveč tudi egoizem. In naša dolžnost je, da branimo svojo kožo, da nam je sosed ne ustroji za svoje podplate.

Volenti non fit injuria. In kaj smo bili Avstriji družega, nego ovce, ki so jih strigli drugi ter si iz volne delali dragocene preproge. Ali ni bil avstrijski parlament zadnja leta na las podoban poljskemu pred prvo delitvijo stare kraljevine? Kakor so poljski plemiči s svojim »veto« ustavili državni stroj ter domovino svojo vrgli protivnikom v naročje, tako tira stari avstrijski sistem habsburško dinastijo v pogubo, ker se naslanja le na nemški rod, kateremu varuje in hrani

neomejeno prvenstvo, a drugim nudi le skledo leče. V poljskem parlamentu je vstal pogumni Peter Skarga ter oholim žlahčičem povedal v brk, da se bliža »finis Poloniae«, ako butajo dalje z glavami ob zid. In tak Skarga bi moral danes vstati v avstrijskem parlamentu ter zmociti vroče glave v mrzlo vodo.

Ne vem sicer, ali bi ga poslušali razni Spitignevi, katerih edini posel je intriga in smoter oni »ego«, ki je provzročil človeštvu že toliko gorjā. Vendar poskus velja, kajti Avstrija — Slovenec ne pozna druge države — ni še Turčija, ki je gnila do korena. Vse zabavlja, rolni in kruli, da so Avstrijo spravile na rob propada birokratske vlade. Res je to, kajti birokrat nima hrbtnjaka, in če ga ima, mu ga zlomijo, kar je doživel tudi princ Hohenlohe. Na Angleškem, Francoskem, v Italiji in v sosedni Ogrski imajo parlamentarne vlade. Voditelji strank sede ob krmilu državne ladije. Ti so odgovorni za srečo in nesrečo svoje domovine. Ljudstvo samo posredno voli svoje ministre. In pri nas? Kdo pozna vse tajne moči, ki po kurjih gredah nosijo državnike na krov?

Danes so razmere take, da krona sama vabi parlament, naj si izbere iz svoje srede močje, ki hočejo in morajo voz potegniti iz močevlja. Birokrati brez enerģije, brez hrbtnjaka naj gredo na svoja mesta, močje iz ljudstva, parlamentarni voditelji naj prevzamejo vladne posle. Krona to želi, vladar sam išče opore v političnem vrtincu. Parlament ni samo opravičen marveč dolžan, da poveri svoje voditelje z nalogo, naj napravijo vsaj za prvo silo red v državi in upravi, seveda si ne mislimo reda, kakor ga narekujejo Mažari. Prva dolžnost je, da nova vlada zagotovi volilno reformo, obenem pa pripravi pogoje za revizijo avstro-ogrske nagodbe. Nujna je vol. reforma, ki more vstvariti močan parlament. In z močnim parlamentom more parlamentarna vlada tudi Madžarom narekovati pogoje v vsakem slučaju, ali se sklene realna ali le personalna unija z Ogrsko. Da bi morala za a č a s n o utiliti vsa načelna narodna vprašanja, to je, ostati »in status quo«, to je pogoj vspeha. S tem bi se slovanski narodi ne odrekli svojim opravičenim zahtevam, marveč dali novi vladi le toliko odmora, da izvrši to, kar se mora in more recimo, v treh mesecih izvršiti. Žal, da se že oglašajo žabe v luži,

ki regljajo: Izdajavec, kdor sedaj hoče biti minister!

Baron Beck.

Cesar je pozval barona Becka, sekcij-skega načelnika v poljedelskem ministrstvu, naj poskusi srečo s parlamentarnim ministrstvom. Baron Beck se je včeraj in danes posvetoval z raznimi vplivnejšimi poslanci, ali bi mogel sostaviti novo vlado, ki bi izvršila vol. reformo in revizijo nagodbe z Ogrji. Baron Beck je zaupna oseba prestolonaslednika, nadvojvode Frančiška Ferdinanda. Kar pa bi ga posebno priporočalo v sedanjih razmerah, to je dejstvo, da pozna natančno zapleteno nagodbeno vprašanje. Ali se mu posreči naloga, to se odloči v najkrajšem času.

PRIHODNJI MOŽ.

Baronu Becku je naročil vladar, naj pozizve, če je mogoča sestava parlamentarnega ministerstva. Vladarju je nasvetoval Becka za posredovalca baron Chlumecky, drugi pa trdē, da marki Bacquehem. Star je Beck zdaj 52 let. Beck je odločno katoliškega prepričanja in demokrat. Zelo važno je, da je poveril vladar sestavo nove vlade prestolonaslednikove-mu zaupniku. Javna tajnost je namreč, da se je prestolonaslednik že večkrat pritožil, da niti v najvažnejših točkah ne vprašajo za svet prihodnjega vladarja in nikdar ne nameste na vplivnih mestih močje, ki jim zaupa. Na to se je zdaj vladar oziral kakor tudi morebiti na to, da imajo Becka radi tudi dunajski vplivni finančni krogi. Beck se je posvetoval z voditelji raznih strank o sestavi nove vlade, ker bi rad dosegel parlamentarno vlado. A vsekakor bo jako težavno, če ne nemogoče, da sestavi Beck parlamentarno vlado. Mladočeški klub namreč ni nikakor voljan, da sodeluje pri sestavi nove vlade, dokler ne izpolnijo znanih mladočeških zahtev. Baje na namerava Beck sestaviti parlamentarno vlado tudi brez Čehov in sicer s Poljaki in Nemci. Pravijo, da postane Beck ministerski predsednik, dr. Derschatta železniški, Prade minister za Nemce in dvorni svetnik Marchett naučni minister. Poljaki bi dobili poleg ministra rojaka tudi finančnega ministra, ki bi postal najbrže vitez Korytawski, Mladočehom bi prihranili trgovinsko, centrumu pa poljedelsko ministerstvo. Minister za notranje stvari pa postane baje baron Hein in pravosodni minister dr. Klein. Če se mu pa ponesreči sestava parlamentarnega ministerstva, pa imenuje vladar najbrže uradniško ministerstvo, ki bi vladalo s § 14. Abrahamovicz je izjavil, da izvede le parlamentarno ministerstvo Avstrijo iz sedanje krize. Poljaki so pripravljeni, da sodelujejo pri sestavi parlamentarne vlade tudi brez Čehov. Krščanska socialna zveza je odklonila udele-

žbo pri sestavi parlamentarne vlade. »Bohemia« piše, da je že končano Beckovo poslanishvo. Čehi so stavili baje za vstop v parlamentarno ministerstvo take zahteve, da jih je moral Beck a limine odkloniti. Ker Beck ne namerava sestaviti parlamentarne vlade brez Čehov, namerava naznaniti vladarju, da ne prevzame sestave vlade. Čehi baje žele, da dobi nalogo sestaviti parlamentarno vlado neka druga jim ljuba oseba. Tudi »Prager Tagblatt« trdi, da je končana Beckova misija. Cesar je zaslial včeraj načelnika poljskega kola grofa Dzieduszyckiego, na Dunaj sta pa došla in se posvetovala včeraj z Beckom tudi namestnika grof Coudenhove in grof Potocki.

IZJAVE PROTI OGRSKI SAMOVOLJI.

V dunajski trgovski in obrtni zbornici je pozval predsednik Kiny vse avstrijske trg. in obrtne zbornice na skupno akcijo glede carinskega tarifa, užitniškega davka in plač v gotovini. Dunajski mestni svet je sklenil, da predlaga v današnji seji ogorčenje, ker je prelomila koalicijska vlada nagodbo in protest zaradi Ogrski danih koncesij. Predlagala se bo tudi zahvala državnemu zboru za izjavo proti Ogrski in pozvala vse poslance, naj nastopijo proti pretiranim ogrskim zahtevam. Princ Hohenlohu izreče zahvalo za njegov možat nastop za avstrijske koristi. Zgornjeavstrijski deželni odbor je sklenil oster protest zaradi predložitve avtonomnega ogrskega carinskega tarifa. Deželni glavar Ebenhoch predloži protest poslanski in gosposki zbornici. V tej zadevi je nastopil tudi inomoški občinski svet, nastopi pa tudi brnska trgovska in obrtna zbornica.

POLJAKI PRUSKE POSLAŠKE ZBOR-NICE POLJAKOM DUME.

Kakor poročajo iz Berolina, je poljska frakcija pruske poslanske zbornice in državnega zbora čestitala poljski frakciji ruske državne dume.

PREDSEDNIK JUSTH V ZAGREBU.

Povodom zadnje konference s hrvatskimi delegati je izjavil predsednik skupnega državnega zbora v Pešti, Justh, da hoče tekom tega leta priti v Zagreb, ker da smatra kakor svojo dolžnost, da pride kakor predsednik skupnega zbora v Zagreb ter da se osebno seznani s hrvatskimi politiki.

STARČEVIČANCI V VOLILNEM BOJU.

Za izpraznjeno poslaniško mesto za novomaroški okraj kandidirajo Starčevićanci dr. Antona Horvata.

POSVETOVANJE FRANCOSKIH ŠKOFOV.

Nenavaden dogodek vršil se je preteklo sredo v Parizu. V palači pariškega nadškofa kardinala se je zbralo 80 francoskih škofov, da se posvetojujejo, kaj naj store z ozirom na zakon o ločitvi cerkve od države. Od l. 1788 sem niso še zborovali francoski škofje in zato

»Zakaj pa ne drugega za najstarejšim?« prašala je mati.

»Zakaj ne drugega?« — — — hotela je odgovoriti deklica ter zardela; — saj na tega je itak že početkom mislila, a se je sramovala imenovati ga. Mati je pa že od onega trenutka, ko se je najstarejši sin branil ženitve, slutila, da se je branil le zaradi tega, ker je vedel, da se njegov drugi brat in ona deklica rada vidita.

Bila je torej poroka in svatba; nova zakonska sta se preselila s starejšim bratom v novo bivališče. Nobeden pa ni vedel, kako so si gospodarstvo razdelili, kajti delali so tudi poslej kot poprej, skupno drug za drugega ter delili pridelke med seboj.

Zgodilo se je pa, da je začela mati bolehati; zato in vsled starosti je potrebovala počitka in pomoči. Vsi štirje bratje so se dogovorili, da bodo vzeli v hišo dekle, ki je že doslej pomagala pri gospodinjstvu.

Takoj naslednji dan, ko so grabili listje, jo je prašal mlajši brat v imenu vseh, če bi bila pri volji vstopiti v službo.

Ker pa jo je že dalj časa na tihem ljubil, prašal jo je na tako poseben način z izrazom, da je dekle morala misliti, da jo hoče snubiti. Odgovorila je torej z: dá! Mladičen je postalo tesno, zato je takoj šel svojim bratom povedat, kar je vedel. — Vsi so postali resni ter noben

LISTER.

Zvestoba.

Skandinavski povest iz kmetskega življenja.
F. K.

V lepem kraju moje domovine živela sta dva zakonska, ki sta imela šestero sinov. — Si so živeli v prijazni zvestobi skupaj ter skupno obdelovali obširno, a manj rodovitno posestvo. — Nekega dne pa so prinesli moža očeta, težko ranjenega domov: poškodovan je je v gozdu pri sekanju drevja. Po preteku malo dni umrl je vsled dobljene rane. Žena je tedaj ostala sama s šestimi otroci, toda poguma ni izgubila. Svoja dva sinova, ki sta že bolj odrasla, peljala je v sobo k mrtvemu očetu, tja pred krsto, kjer sta ji morala obljubiti, da bodeta skrbela za mlajše brate ter tudi njej pomagala, dokler jima dá Bog zdravje.

Slovesno sta onadva vse to obljubila materi, a to obljubo sta tudi zvesto držala, dokler ni odrasel najmlajši brat ter prejel sv. birmo.

Spolnivši tako svojo dano besedo in obljubo sta se potem starejša brata kmalu oženila, prvi z vdovo večjega posestnika, drugi z njeno premožno sestro.

Ostali štirje bratje so sami prevzeli go-

spodarstvo. — Početkom zato niso imeli dovolj poguma. Že od mladosti so bili vajeni, da drug brez drugega ni ničesar ukrenil; tembolj so bili sedaj drug na drugega navezani, ker so potrebovali medsebojne podpore, zato se ni nobeden upal česa ukreniti brez vednosti ostalih. — Če je bilo treba kaj odločiti, storili so to vedno vsi soglasno in skupno. Med vsemi je vladalo tiho soglasje in vsi so bili natihoma edini v tem, da se ne bodo ločili, dokler bo živela mati. — Ta pa je gojila edino željo, katera je bila po godu tudi obema starejšima sinovoma.

Četudi so se razmere pri gospodarstvu v zadnjih letih izdatno izboljšale, ker so živeli vsi skup kot zadruga ter skrbeli za skupni blagor vse rodovine, vendar je bilo treba še tuppam temeljitih izprememb. — Dogovorili so se z materjo, da se starejšima bratoma izplačata njima pripadajoča deleža od posestva, to pa se razdeli na dva enaka dela med ostale štiri brate tako, da bodeta imela dva po enak del posestva in dohodkov. Sklenili so sezidati še eno hišo z vsemi gospodarskimi poslopji; v to novo hišo bi se preselila dva brata, druga dva pa bi ostala še nadalje v rodni hiši pri materi. — Ker pa mora biti pri hiši ženska, ki skrbi za gospodinjstvo, živino itd., je treba, da se eden izmed obeh bratov, ki sta se imela preseliti v novo domovanje, — oženi. — Mati je

tudi že mislila na deklico, katera bi ji bila povšeči kot sinaha.

Vsemu temu ni nikdo ugovarjal. Nastalo pa je drugo vprašanje: katera dva brata naj se preselita in kateri izmed njih naj se oženi? Starejši je izjavil, da je pač pripravljen preseliti se, oženiti pa se ne misli. Ravno to so pa izjavili tudi ostali trije bratje. — Naposled so se domenili z materjo, naj se deklica sama odloči, za katerega hoče; tako bo vsem prav. Mati sama se je podala nekega večera k deklici ter jo vprašala, če bi se hotela preseliti k njim kot gospodinja. Z vidnim veseljem je deklica ponudbo sprejela. — Mati jo je tudi vprašala, kateri izmed štirih mladeničev ji je najbolj povšeči; lahko si izvoli, katerega hoče.

»Nato nisem še mislila«, odvrnila je mladenka.

»Pomisli toraj sedaj«, rekla je mati; »odvisno je to le od tebe.«

»Dobro, potem vzamem za moža najstarejšega.«

»To ni mogoče«, dejala je mati; »on se noče ženiti.«

Nato je imenovala mladenka najmlajšega, toda mati je bila mnenja, da to tudi ne gre baš zato, ker je »najmlajši«.

Deklica dé na to: »vzamem pa predzadnjega.«

so morebiti na Francoskem za katoliško cerkev tako tužne razmere. Seveda poizkuša francosko framaonsko časopisje vplivati na škofo, naj se udao. A listi, ki so v zvezi s škofi pišejo dokaj odločno. Prezgodaj bi bilo, da se že zdaj prerokuje, kaj bodo sklepal franc. višji pastirji. Znano je le, da hočejo francoski škofo rešiti sledeča vprašanja: razgovor o zakonu glede ločitve cerkve od države, ustanovitve takozvanih verskih družb, volitev škofov in verski proračun. Verska vojska se prične, če prepevoje škofo ustanovitve verskih družb. O prvi seji francoskih škofov poročajo listi, da je prečital kardinal Richard pred vsem papeževo pismo, ki prav nič ne vpliva na škofo v vprašanju ustanovitve verskih družb. Papež je tudi svetoval, naj se ne zboruje predolgo. Škofo nasvetuje, naj rešijo stavljenja jim vprašanja le z ozirom na višje stališče pastirstva in domovine. Besančoski škof je nato predlagal, naj se sedanji župnijski upravni sveti pomnože in izpremene v verske družbe. Splošno sodijo, da najdejo škofo pot, po kateri se izognejo veliki verski vojski na Francoskem. — Pripomniti pa moramo k tem poročilom, da je naloženo škofo, naj molče o posvetovanjih in tudi listi, ki priobčujejo poročila o posvetovanju francoskih škofov, priobčujejo vesti o posvetovanju francoskih škofov z največjo rezervo.

OGRSKA.

Narodno gospodarski odsek ogrske zbornice je sklenil, da se posvetuje o po Košutu vloženem zakonskem načrtu o ureditvi gospodarskih in trgovinskih razmer z inozemstvom. Za § 2 so odobrili besedilo, ki pooblašča vladno, da sme sklepati z inozemstvom trgovinske pogodbe, ki bodo veljavne še pozneje, kakor 31. decembra 1907, a ne dalje kot do 31. decembra 1917.

NEMŠKI CESAR NA DUNAJU.

Nemški cesar pride na Dunaj 6. t. m. s svojim posebnim vlakom, kjer ga sprejme naš vladar. Oba vladarja se odpeljeta nato v Schönbrunn. Dne 7. t. m. zvečer ob 9. uri 35 minut se povrne nemški cesar nazaj v Nemčijo. —

RUSKA GOSUDARSTVENNA DUMA.

Včeraj so razpravljali o odpravi smrtnih kazni. Na bo k o v predlaga, naj se izroči komisiji predlog, da se posvetuje o njem. Lo d n i c k i dolži vladno političnih umorov in pravi, da je vlada podobna ogenj bljuvajočemu zmaju, ki zahteva vedno novih žrtev. Alad in pravi, da je duma brez moči. Nismo pozvali ministrskih kreatur, a so mogočnejše od nas, ker imajo topove. Vlada stoji med duma in vladarjem in nas zato zasmehuje. Pop Pojarkov pravi, da se vlada prav nič ne ozira na duma. Carja moramo prositi, da odpravi smrtno kazen. Če tega ne dosežemo, je bolje, da zapustimo Peterburg. Nečastno bi bilo, da ostanemo tu in vlečemo dijete. Posl. Sedelnikov in Geršov pravita, da je sicer duma namenjena smrti, a da zapusti narodu kot zapuščino veliko število novih zakonskih načrtov. Sklenili so, da izdelaj komisija v petih dneh zakonski načrt o odpravi smrtnih kazni. Delavski poslanci so izdali oklic na delavstvo vse Rusije, ki naj bi priredilo skupno izjavo. Delavski poslanci hočejo zapustiti duma, ker je vsako delo brez uspenšo.

NEMIRI NA RUSKEM.

Več tisoč kmetov je napadlo v Kurskem ječo in osvobodilo politične jetnike. Jetniki in probujeni kmetje so korakali na to v mesto. Policijo so pogнали v beg. Nastopili so Poljaki. V krvavih pouličnih bojih so zmagali kazaki. V Varšavi je težko ranjen inženir Grdevski.

NEMIRI NA KITAJSKEM.

V provinciji Jinšan na Kitajskem so izbruhnili resni nemiri, ker so poskočile cene živilom.

ni hotel prvi izpregovoriti. Predzadnji brat po starosti je pač dobro vedel, da najmlajši dekle resnično rad vidi; vedel je, da skoro gotovo doleti njega osoda ostati samec, kajti če se oženi najmlajši, ne more on tega storiti. Težko je bilo to zanj, ker je tudi on že imel izbrano deklico, ki mu je bila nad vse draga. — Pa kaj je hotel? — prekinil je molk ter dejal:

»Če hočemo, da ostane dekla vedno pri nas, potem bo najbolje, da postane in ostane kot gospodinja.«

Vsi so bili edini ter soglašali z njim; podali so se skupaj k materi, da bi se tudi z njo posvetovali. Ker pa jo je bolezen ravno tisti čas hujše napadla, sklenili so posvetovanje za toliko časa odložiti, da ji bode zopet odleglo. — Bolezen pa je trajala dalje časa, zato so po nasvetu najmlajšega zopet sklenili, da se toliko časa pri domačiji ničesar ne izpremeni, dokler mati ne ozdravi. — Dekla pa naj ta čas samo streže materi. To je obveljalo.

Celih šestnajst let je trajala materina bolezen! Šestnajst let ji je stregla bodoča sinaha z otročjo vdanostjo in tiho potrpežljivostjo.

Vsak večer so se zbirali skozi vseh šestnajst let vsi štirje sinovi okoli materine bolniške postelje, ob nedeljah pa sta redno prihajala tudi starejša dva sinova.

Tako zbranim je mati večkrat dejala, da se morajo dekli za trud in trpljenje hvaležne izkazati. Vsi so umeli, kaj hoče s tem reči in ji tudi obljubili, da ostanejo hvaležni.

NAČELNIK RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA NA DUNAJU.

Ni še določeno, kdaj pride na Dunaj načelnik ruskega generalnega štaba Palicin. Izključeno ni, da se udeleži na vabilo našega vladarja tudi vojaških vaj v Sleziji. Baronu Becku prinese visoko odlikovanje carja. Naš vladar je bil pri vojaški paradi dne 30. majnika izredno prijažen z navzočimi ruskimi častniki in se je razgovarjal z njimi. Nedavno je ukazal naš vladar, da so odposlali vzorce vseh oblek naše armade v Peterburg.

ADRIANO LEMMI.

Te dni je umrl bivši veliki mojster italijanskih framaonov, Adriano Lemmi. Mož je imel jako lepo preteklost, predno je postal framaonski papež. Svoj čas je bil zaprt v Carigradu zaradi tatvine. Pozneje je pa posredoval pri nakupu tabaka za italijansko državo v Ameriki tako, da so kazali vsi s prsti nanj. Tak je bil Lemmi.

Štajerske novice.

§ Boj za slovensko zastavo v Slovenjem Gradcu. Piše se nam: Zastavo v belo-modro-rdeči barvi, katere je dne 18. avgusta 1904 iz hiše »Kmetijske zadruge« v Slovenjem Gradcu plapolala, je vsled ukaza slovenjegaškega občinskega predstojništva dopolne taistega dne uslužbenec občine odvzel in v občinsko pisarno oddal. Prizivu, katerega je »Kmetijska zadruga« takoj proti odredbi mestnega zastopa, pri c. kr. okrajnem glavarstvu pisмено vložila, je c. kr. okrajno glavarstvo v Slovenjem Gradcu dne 18. avgusta 1904 št. 15.234 ugodilo na ovrglo odredbo mestnega obč. urada v smislu § 90 obč. reda za Štajarsko, ker taka odredba obč. urada prekorači delokrog župana in ni obč. predstojništvo kompetentno, tako odredbo izdati, ker je mesto Slovenji Gradec sedež političnega okrajnega glavarstva. Z ukazom z dne 18. avgusta 1905 št. 2373 je predsedništvo namestništva v Gradcu prizivilo »Kmetijske zadruge« proti razsodbi c. kr. okrajnega glavarstva z dne 18. avg. 1904 št. 15.239 v kolikor se je z isto na podlagi § 7 cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96 razobešenje belo-modro-rdeče zastave prepovedalo, ugodilo in je izpodbijani del razsodbe c. kr. okrajnega glavarstva, kot v zakonu neutemeljen, ovrglo. Z razsodbo c. kr. okraj. glavarstva z dne 18. avg. 1905 št. 15.599 se je zopetno svojevoljno odstranitev narodne zastave mestni občinski urad primerno gajalo, ker ni bil v tej stvari mestni občinski urad kompetenten. Iz spredaj navedenega je torej razvidno, da je pravomočno razsodeno, da imamo mi pravico razobešati narodno zastavo in, da nima mestni obč. urad nikakoršne pravice nam razobešenje zastave prepovedati. Včeraj 30. maja 1906 ob priliki izvolitev drž. poslancev dr. Korošca razobesili smo na naši hiši narodno zastavo. Mestni občinski urad je pa zopet po svojih policijskih organih in ključavničarju zapovedal s silo v našo hišo vdreti, nam pri tem s silo vrata odpreti in s silo zastavo demonstrativno odvzeti. Občinskemu uradu in tudi policijskemu organu je že vsled pravomočnih razsodb višjih instanc natančno znano, da ni občinski urad kompetenten v tej zadevi kaj ukreniti. Da se je vkljub temu zopet od policijskih organov s silo vlomilo v hišo »Kmetijske zadruge«, da so se silo po ključavničarju odprla vrata, ter da se je s silo od policijskih organov demonstrativno odvzelo zastavo, kakor tudi, da se je s silo zlomilo ključavnice na vratih »Kmetijske zadruge«, je naravnost zloraba uradne moči in je tako ravnanje kaznjivo v smislu § 101 in 103 kaz. zakona. Slovenski drž. poslanci naj zahtevajo natančno preiskavo te zadeve in tudi, da se radi zlorabe uradne moči vpelje postopanje proti krivcem.

§ Zanimiva Rebekova izjava. Kako zavratno vlogo je pri celi volitvi igral kandidat Rebek, se vidi iz izjave, ki jo je podal na zna-

V vseh šestnajstih letih boleznii je uživala mati preredko srečo božjega blagoslova, kakoršno doživi malokatera mati, da je uživala do zadnjega diha zvesto otroško ljubezen. Kolikorkrat so bili zbrani okoli nje, vselej se jim je zahvaljevala za to srečo, dokler ni zatisnila oči za vedno.

Ko je umrla, prišli so vsi sinovi, da bi nosili krsto k pogrebu. V onem kraju je bila navada, da so šle za mrtvaškim sprevodom vse žene. Takrat pa se je udeležilo pogreba vse, kar je moglo hoditi: možki, ženske in otroci. — Vseh šest sinov nosilo je rakev, občinstvo pa je prepevalo mrtvaške, pogrebne pesmi, da se je čul odmev daleč na okrog. Ko so pa zagrebli rakev z mrtvim maternim truplom, podali so se vsi bratje z vsem spremstvom v cerkev.

Dogovorjeno je bilo, da se takoj po pogrebu vrši poroka najmlajšega brata; po mnenju starejših ljudi namreč sta oba dogodka spojena drug z drugim.

Duhovnik je govoril o zvestobi, kakoršna se redkokrat dogaja in vsem so segale besede do srca; solze so stopile v oči vsem zbranim. Pisatelj te povesti, ki je bil tudi navzoč pravi, da mu je bilo tako svečano pri srcu, kakor bi vsa narava, trdne skale in globoko morsko dno s stoterimi jeziki vsem govorilo in slavilo ta najlepši vzor medsebojne zvestobe ter jo priporočali vsem v posnemanje.

nem shodu v Trbovljah, ko so skuhali gospod študent Roš njegovo kandidaturo. Mi smo o tej izjavi do danes molčali misleč, da se kandidat Rebek pravočasno spomni svoje dolžnosti kot pošten, narodno-disciplinirani Slovenec, ter se o vsiljeni kandidaturi jasno izjavi. — Trije Rebekovi stavki v Trbovljah so za moža značilni. Rekel je: »Kandidiram ne, ker ne smem.« Že v tem leži prva zavratnost. Ta stavek pove odkrito: »Rad bi kandidiral, pa me ne pustijo. To vam povem, da se boste vedeli ravnati.« Če bi pa že ta prvi stavek ne govoril zaostri jasno, nam pomaga drugi, ki se glasi: »Če me pa že boste volili, vam tega seveda ne morem braniti, in bi izvolitev tudi sprejel.« G. kandidat Rebek, s tem ste povedali, da sicer formalno ne kandidirate, a kandidati hočete le biti. To je isto kakor če sedete v železnico in rečete: »Nočem se peljati v Zalec, pa če me železnica tja pripelje, bom pa le prišel tja.« Edino pravilno bi kandidat Rebek napravil, če bi izjavil, da ne sprejme ne kandidature, ne izvolitve, ter če bi svoje somišljenike pozval, naj v očigled skupnega nemškega sovražnika gredo skupno v boj za oficijelnega kandidata zaupnega shoda, čegar avtoriteto je kandidat Rebek vsaj z besedami priznal. Vse drugo je bilo neodkrito, in moža slovenskega nevredno. Krono svoji izjavi pa je postavil z izrekom: »Če pa že pride do izbire med Korošcem in Vračkotom, potem pa volite vendar rajši »farja!« Pojasnila k temu pač ni treba. Priporočamo kandidata Rebeka vsem štajerskim »farjem«. — Ključavničar Rebek priznava opravičenost gesla »Svoji k svojim«, kot bojno orožje proti političnemu nasprotniku Da se je Rebek postavil v vrsto najhujših naših političnih nasprotnikov, je pa vendar očitno!

§ Volitev v Trbovljah. Trbovlje, 31. maja. Kdo je izvoljen? Dr. Korošec! Zivjo dr. Korošec! Tako je šlo od ust do ust, ko so v sredo popoldan zagrmeli topiči iznad Trbovelj in naznanjali zmago dr. Korošca. Veselje je bilo tem večje, ker sta baš v naši občini imela nasprotna kandidata glavno taborišče, Rebek »podpornike«, Wratschko soc. demokrate. Prvi je dobil 465, slednji 286 glasov. Za dr. Korošca je bilo oddanih sicer samo 78 glasov, ker so v volilnem imeniku izpustilo veliko naših, a tudi na te glasove je lahko dr. Korošec ponosen. Saj so jih oddali možje, ki so bolj napredni, ko vsi Vračkovci in bolj neodvisni ko Rebekovi volilci, katere je zvodil Rošev študent. Sicer je pa bila udeležba pri volitvah kljub strastni agitaciji nasprotnikov pičila. Od 2334 volilcev jih je prišlo k volitvi samo 834. Linhart sam je prišel iz Štajerčevega uredništva iz Ptuj in štel »glave svojih dragih«. Pa Čobal in Kopač sta mu zmešala štrečno, tako da se veliko socialnih demokratov ni udeležilo volitve. Ko pa je zvečer nastala med volilci neka rabuka, so aretirali Linharta vsled hujškanja in je moral prenočiti v špekamri. Rošev študent je še na volišču — v domači hiši — agitiral za Rebeka. Ko vpraša nekega socialnega demokrata, koga bo volil, mu ta odgovori: Ti prekl... h... kaj ti to mar?! Prav se mu je zgodilo. Tako so vsled zadnjih volitev dr. Korošcevi nasprotniki zopet za eno blamažo bogatejši.

§ Predrzo izizivanje nemškutarskih uradnikov. Včeraj so na Zidanem mostu nekateri železniški uradniki oblečeni v službene uniforme kričali »Heil Wratschko!« Neki uslužbenec je stopil k navzočemu duhovniku in ga izzival s tem, da mu je ponujal »Štajerca«. To so res lepe razmere na kolodvoru v Zidanem mostu! Štajarski slovenski poslanci naj radi tega store potrebne korake. Podatke dobe v našem uredništvu.

§ Zakaj je Slovenec Nemcu dober? Tako ošabnih in domišljavih ljudi, ko so štajerski nemškutariji sploh ni pod solncem. Slovenec ne priznajo niti pravice do obstoja, govore o njih kakor se sicer o živinčetu govori. Za nekaj so pa le dobri: da volijo nemškutarje in da jim nosijo denar. Nikjer po uradih ne priznajo slovenskih tiskovin, le volilne oklice in pa reklamo za-se delajo v slovenskem jeziku. Tako so delali tudi pri zadnjih volitvah. Obžalovanja vredno je le zaslepljeno slovensko ljudstvo, ki takim garjevim koštrunom sledi.

§ Volilni shod. Iz Šmarja pri Jelšah se nam piše: Na praznik Vnebohoda Gospodovega sklicalo je »Slov. katoliško politično in izobraževalno društvo za šmarski okraj« v Šmarju pri Jelšah volilni shod, na katerem se je govorilo o kandidaturi za V. skupino v državni zbor. Po pozdravu predsednikovem nastopil je vlč. g. dr. Jožef Somrek iz Maribora ter nam v lepem, prepričevalnem govoru razložil pomen nove volilne reforme in naglašal, da se nam v tem oziru na Slovenskem velika krivica godi in da po vsej pravici tirjamo Slovenci na Štajerskem sedaj 8 poslancev, čemur so navzoči volilci glasno pritrdili in zahtevali. Govornik je potem govoril o zaupnem shodu v Celju, na katerem so se zaupniki celega Spodnje Štajerja zedinili le za vlč. g. dr. Antona Korošca kot edinega kandidata za V. skupino. Pozivljali je volilce k složnosti in edinstvi ter končno priporočal g. Antona Korošca, ki je bil kot kandidat z navdušenjem sprejet. Volilci so obljubili, da ga bodo volili in delali, da ga bodo tudi drugi volili, kateri niso bili navzoči na tem shodu. Govornik nam je povedal tudi, kako častno delo in opravke bodo imeli po volitvi tisti, kateri bodo Wratschka ali katerega družega kandidata slovenske nesloge volili. Pobirali bodo fige, suhe fige za njim. Živele fige! (Gromovito odobravanje). K besedi se je oglašil spoštovani gospod Karol Jagodič starejši tržan, ki je s polnim prepričanjem opozoril na srce prihodnjemu izvoljenemu poslancu, naj se z vso odločnostjo poteguje v državnem zboru za to, da se bo za kmeta in delavca kaj storilo in doseglo, kar se mu je to tudi zagotovilo. Po zaključbi shoda bila

je prosta zabava. Zahvaljujemo se Vam vlč. g. dr. Somrek prav prisrčno, da ste se potrudili med nas, ter nas navdušili s svojim lepim in prepričevalnim govorom. Iskrena hvala p. n. gg. volilcem šmarskega okraja, hvala tudi tistim, ki niso našega prepričanja, a so se dostojno obnašali, sploh vsem, ki so pripomogli, da se je ta shod lepo in mirno izvršil. Na veselo svidenje zopet o priliki. Bog naj živi slovensko zavest!

§ Glasovanje pri volitvah. Prejeli smo še sledeča poročila: Sv. Andraž v Slov. Goricah: K. 77, R. 1, W. 1; Gomilsko: K. 82, R. 3, W. 6; Padeški vrh: K. 51, R. 0, W. 2; Napačna so bila poročila iz St. Vida pri Grobelnem, kjer je pravo razmerje: K. 20, R. 3, W. 1, in v Loki pri Zidanem mostu: K. 80, R. 28, W. 7.

§ Svojega poraza se sramujejo. Štajerskim Nemcem je grozno hudo, da so se pri zadnjih volitvah 29. maja tako neusmiljeno blamirali s svojim kandidatom. »Tagespost« graški »Tagblatt«, »Marburgerca«, »Vahtarca« — vsi po vrsti so prinašali volilne oklice za Vračkoto, ki so ga oznanjali kot nemškega kandidata. — Sedaj pa, ko je Vračko sramotno pogorel, pravi »Marburgerca«, da je bil Vračko slovenski kandidat. No, v nesramnem zavijanju je »Marburgerca« svojega zaveznika iz Ljubljane »Slovenski Narod« že dosegla.

§ Ponikva ob južni železnici. Naša občina šteje 1281 možkih prebivalcev, kljub temu se je volitve udeležilo za dr. Korošca, Rebeka in Vračkoto vsega skupaj samo 70 volilcev. To je pač sramotno za občino, v kateri se je rodil Slomšek. Kje je delavnost, kje je agitacija?!

§ Navdušen vojak. Dne 26. t. m. je imelo celjsko vojaštvo v bližini Bukočlaka ponočni manever. Ko sta si šla »prijatelji« in »sovražniki« nasproti, je nekega vojaka prešinila taka navdušenost, da je mislil, da je v pravi vojski. Šel je z nasajenim bajonetom proti »sovražniku« in je enega zabodel v roko. Šele klic zabodenega ga je spomnil, da je to le vojaška vaja. Ranjenega »sovražnika« so prenesli v vojaško bolnico v Celju.

§ Nesreča v prometovniku. V prometovniku nemškega Wolfa v Zabukovci se je odtrgal zvezni mostič med dvema višavama in sta padli s prometovnim vozom vred 2 in pol metra globoko Marija Boh in Marija Weber. Boh je dobila težke telesne poškodbe.

§ Iz Radgone. Naša javna bolnišnica se bo znatno razširila. Napravilo se bo mnogo prizidani, ki bodo stala več kot 100.000 K. Največji prispevek je dal za to štajarski deželni odbor. — Trgovec z deželnimi pridelki, žid Herman Rosenberger je prodal svojo trgovino in hišo bratoma Strašek, ki sta kleparja v Radgoni.

§ Nevaren begun. Iz Celja se poroča: Prostak tukajšnjih domobrancev Anton Brama, ki je doma iz okolice Brežic in je bil že pred vojaško službo trinajstkrat večinoma vsled tatvine kaznovan, je ukradel nekemu tukajšnjemu prodajalcu uro in verižico. Takoj obveščeno orožništvo je tatu prišlo v bližini Celja v neki gostilni in ga izročilo vojaški oblasti. A Brama je ušel še tisto noč in do zdaj še ni prišel v varne roke. Zmožen je vsega in gotovo je, da bo kradel in ropal, kjer bo le mogel.

§ Umrla je na Vranskem gospa Marija Brinovc, obče znana in spoštovana soproga narodnega gostilničarja g. Brinovca. N. v m. p.!

§ Velika ploha. Trbovlje, 30. maja. Danes popoldan se je po silni soparici trikrat vili velika ploha, prvokrat pomešana s točo, ki je napravila škodo po zelenju.

§ V St. Pavlu pri Preboldu je 30. maja popoldne med nevihto strela udarila v pet oseb Zagoženove rodbine, ki je delala na njivi. Mrtva sta 41-letna gospodinja Jožefa Zagožen, mati 8 otrok in 13-letni sin Blaž. Drugi bodo okrevali.

§ Nova cerkev v Teharjih. Dne 30. majnika je blagoslovil eksc. mil. knez in škof dr. Mihael Napotnik ob obilni asistenci duhovnikov vogelni kamen za novo cerkev v Teharjih. V svojem navdušenem in navduševalnem govoru je prevzvišeni izražal svoje veselje, da so bile slednjič premagane vse ovire, ki so se stavile stavbi toli potrebne nove cerkve. Spodbujal je župljane, naj se ne strašijo težav, temveč naj vztrajajo v zaupanju na božjo pomoč na započeti poti, da bo mogel kmalu priti posvetiti novo cerkev. Ljudstva, ki se mu je bralo veselje na obrazih nad to lepo slavnostjo, se je kar trlo. Stavbo vodi mladi podjetnik g. Valentin Scagneti iz Krškega. Bog daj svoj blagoslov!

§ Slavnost v Brežicah. Ta slavnost utegne biti, sodeč po vsak dan množičih se prijavah, naravnost impozantna. Vršila se bode povsem mirno, ker nemška kljubovalna slavnost se ne bode vršila; radi tega odpade tudi vojaška atrakcija. Vznenirajoče vesti, ki se širijo, niso resnične. Poklicano je le toliko orožništva, da bode mogoče mestno policijo, morda pomnoženo, in druge kričače, v šahu držati. Nemci so izdali parolo, da se ta dva dni vsi odpeljejo iz Brežic; nemška tvrdka Matheis — zapomnite si jo, Slovenci! — v ta namen daj svojim uslužbencem na razpolago večjo svoto denarja. Nemškutarjem je vroče postalo, ker vedó, da se jih bode strogo nadzorovalo in vsacega izzivača takoj pravici izročilo. Vse udeležnike prosimo, da naj v vsakem slučaju obdrže mirno kri. Ako bodo nemškutarji izzivali, hočejo s tem doseči edino le to, da se nam nikdar več ne dovoli prireditve kake slavnosti v večjem obsegu; to se mora prepričati. Glede železniških zvez opozorimo, da Štajerski Slovenci imajo najboljšo zvezo z jutranjim osebnim vlakom, ki pride v Zidani most ob 8. uri, odide iz Zidanega mosta ob 8. uri 35 min in pride v Brežice ob 9. uri 50 min.; ta zveza je trdi prikladna za ude-

ležnike, ki pridejo preko Ljubljane z jutranjim osebnim vlakom. Večernemu tovornemu vlaku proti Zagrebu se dne 4. junija priklopi 15 do 20 vagonov za osebni promet

Š. Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuju razpošilja na pevška društva naslednje pozive: Kakor se je že objavilo, priredi »Slovensko pevsko društvo« s sedežem v Ptuj, dne 15. julija 1906 veliko pevsko slavnost združeno z veliko ljudsko veselico »Podravske podružnice slovenskega planinskega društva v Rušah«, za kojoj so se določili sledeči skupni zbori: Mešana zbor: 1. »Naše gore«, Förster, I. zveze kMohor. pesm., štev. 51, stran 142; 2. »Pozdavi«, G. Ipavic (»Pozdravljam te gorénjska stran«). Moški zbori: 1. »Na planine«, P. H. Sattner, II. zvezek Moh. pesm., štev. 6, stran 22; 2. »Jadransko morje«, Hajdrih, II. zvezek Moh. pesm., štev. 3, stran 12. »Slovensko pevsko društvo« v Ptuj, osnovano na najširši podlagi, ne razpolaga na svojem sedežu v Ptuj, s številnim in znamenitim pevskim zborom, ker so se razmere od njegove ustanovitve do danes društvu na škodo zelo predrugačile. Tužne narodne razmere po spodnještajskih mestih in trgih zahtevajo tedaj neogibno in nujno obstanek društva, ki je v narodnem oziru velikega pomena. Razvidno je torej, da ima društvo veliko nalogo, katere pa samo reševati ne more. Prosi se torej društvo, če se udeleži slavnosti v Rušah korporativno, ali vsaj po oddelkih p. n. č. pevk in pevcev, naj se nemudoma naznani odboru »Slov. pev. društva« v Ptuj. Čim večja bo udeležba, tem krasneje bo donela slovenska pesem: torej je sijajnost slavnosti od blagodušnosti in požrtvovalnosti sodelujočih za narod probujočih p. n. č. pevk in pevcev. S tega stališča in z ozirom na sijajne in vidne dosedanje uspehe našega društva, prosimo uljudno slavno pevsko društvo, da storé narodno dolžnost s svojim krepkim sodelovanjem, s podburjanjem k delu in podpiranjem. Nadejamo se, da se temu vabilu mnogoštevilno odzovete ter bilježimo z odličnim spoštovanjem in pevskim pozdravom za odbor »Slov. pevškega društva« v Ptuj: Kajnih-Valentin, I. r. t. č. tajnik, Dragotin Zupančič, I. r. t. č. predsednik. V Ptuj, meseca maja 1906.

Š. Imenovan je g. dr. Emil Treo iz Ljubljane za zdravnika v Rogatec-Slatina.

Š. Pred mariborskim porotnim sodiščem je bil obsojen 37 let stari delavec Peter Pozarnik, ki je v St. Danielu napadel 65 let staro Jero Wunsch in ji oropal 23 vin. Zato je dobil Pozarnik sedem let težke ječe. — Na štiri let težke ječe je bil obsojen 17-letni pekovski vajenec Franc Cuš, ki je zažgal pri pekovskem mojstru Staryu v Ptuj.

Koroške novice.

k Na Brdu v Ziljski dolini dobijo novo pošto postajo. Za pošto zvezo bo skrbel bližnji poštni urad v Šmohoru dvakrat na dan.

k Koroška nemška pevška društva bodo obhajala binkoštno praznike svojo osmo pevsko veselico v St. Vidu ob Glini. Seveda ne bo petja brez hajljanja.

k Nov železniški most dobijo v Bekštanju pri Beljaku, in to zaradi karavanske železnice, ker je dosedanj, pred okoli 30. leti zgrajeni, preslab. Stari most pride v Jesenice v plavž.

k Pri volitvi v c. kr. okr. šolski svet velikovski so tačas Slovenci propadli. Razlika je bila 14 slovenskih in 18 nemških glasov. Eden slovenski župan Ijezerski je ostal doma. Na dva omahljivca se že prej nismo dosti zanesli. Da sta potem še dva našinca postala Judeža, to je neodpušljivo. C. kr. okr. glavarstvo je merilo takrat z dvojno mero. Pri zadnjih volitvah, ko je prodril naš kandidat, niso smeli biti tajniki med volitvijo v volilnem lokalu. Sedaj pa se je to pripustilo. Slovenci župani imajo skoro izključno nasprotno tajnike, kateri so pisali volilne lističe. Tako sedijo sedaj v okrajnem šolskem svetu skoro sami Velikovčani, celi veliki pliberški okraj nima nobenega zastopnika.

k Velikovski hajlovci so zopet pobili v noči od 29. na 30. maja okna na »Narodni šoli« v St. Rupertu. Tičke že imajo. Slovenci, mi pa Velikovčanom le še dalje nosimo denar!

k Grad Kohlhof pri Velikovcu, kjer je umrl baron Pino, je kupil bivši velikovski okr. glavar pl. Mayhofer.

k Sv. Višarje. Franciškanl ljubljanske provincije, ki že oskrbujejo božjo pot na sv. Gori pri Gorici in pa na Brezjah pri Mariji pomagaj so za letos tudi prevzeli imenitno, že čez 500 let obstoječo božjo pot na sv. Višarjah na Koroškem. Dne 23. t. m. so prišli s zvonjenjem in gromenjem topičev pozdravljeni sledeči redovniki: p. Ananija Vračko superijor in vodja svetišča; p. Blaž Farčnik; Fr. Paškal Vrenjak kot sakristan in Fr. Leo Suta kot kuhar; ta teden pa pride še tretji pater. Sv. Višarje so 1792 m nad morjem. Akoravno je še en meter snega, po nekaterih krajih celo 2 m, je vendar pri tem svetišču zelo prijetno, kajti razgled je prekrasen, tako da človek kmalu na ves prestani trud pozabi. Temperatura je ob 2. popoldne v senci 8 do 10° C.

Dnevne novice.

+ Občinske volitve na Grosupljem. Pri včerajšnji (31. t. m.) občinski volitvi je v vseh treh razredih sijajno zmagala »Slovenska Ljudska Stranka«. Dosedanji župan in deželni poslanec g. Fran K o š a k je s takim glasovanjem za mnoge klevete dobil častno zadoščenje. Čast zavednim možem!

+ Umrl je včeraj č. g. Jakob Matjan, župni upravitelj v Zaplani. Pokojnik je bil rojen 2. junija 1866. v Šiški in sicer v tisti hiši, kjer se je porodil Valentin Vodnik. V mašni-

ka je bil posvečen 23. julija 1891. Kot kaplan je služboval na Jesenicah in v Cerkljah pri Kranju, kot župni upravitelj pa v Zaplani od l. 1901 dalje. Svetila mu večna luč!

+ Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vsem svojim podružnicam. Premnogokrat opazuje podpisano vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«, da porabljajo posamezne podružnice svojevoljno denar, ki naj se po pravilih celokupno steka le v naši glavni blagajni. Nekatere izmed njih podpisajo razna obrambna društva, ki so v njih okraju ali deželi, druge kupujejo ob danih prilikah drage vence, tretje nam zopet pošiljajo ne prevažna obvestila v priporočenem ali celo ekspresnem pismu, ali porabljajo drage denarne nakaznice mesto poštne-hranilničnih čekov, ki so v nebrojnim številu raztreseni po slovenskem svetu. So pa tudi, ki potrošajo skoraj vso nabrano udnino v to, da sijajno prirede svoj občni zbor. Nabavljajo si namreč dragih tiskanih vabil ter si naročajo godcev-piskačev. Vsled tega plačujejo godbeno licenco ter nam slednjič pošiljajo ostanek v malenkostnem znesku — morebiti 5, 7 ali 10 kron v našo družbino blagajno. Opetovano je podobnosti ožigodavalo družbino vodstvo v svojih oklicih; a do danes zelo zaman. Zato pozivljamo vsled ponovljenega sklepa 172. vodstvene seje izza 16. majnika l. 1906 še enkrat s pričujočim posebnim pismom vse svoje podružnice in njih č. funkcionarje, naj štedijo z nabranim denarjem. Vse, kar nabere kaka podružnica, je last osrednjega družbinega vodstva in nikdo nima pravice s tem denarjem razpolagati po svoje. Le če družbino vodstvo povodom prošnje dovoli od slučaja do slučaja, le takrat — sicer nikoli in nikjer. Čast pa bodi vsem onim podružnicam, ki popolnoma umevajo naš težki položaj in jim je vedno to pred očmi, da ima naša družba le rednih stroškov do 3600 kron na mesec. Prav kratko dobo bi se mogla naša družba držati, ako bi vse podružnice delale po tem tu Vam znanovanem načinu. Saj naj nam po družbinih pravilih prihajajo glavni in najzanesljivejši dohodki uprav od naših podružnic. Slavni podružnični odbori! Revnega in bednega, a toliko upapolnega naroda previdni činitelji bodimo vsi — Vi in mi. — Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«, dne 30. majnika 1906.

+ Novi člani državnega železniškega sveta. Zadnja »Naša Sloga« piše: Iz novin doznajemo imena novih členov državnega železniškega sveta za leto 1906.—1908, iz Primorja. Med temi člani iz Istre, Trsta in Goriške nahajamo nekaj stalnih členov, nekaj njihovih namestnikov: 13 Italijanov! In to predsednike in podpredsednike trgovskih zbornic v Trstu, Rovinju in Gorici, odvetnikov, drž. in dež. poslancev, členov deželnega odbora, predsednikov okrajnih gospodarskih zadrug itd. Povedali smo, da so vsa ta gospoda pristaši italijanske stranke v dotičnih pokrajinah. Tako so n. pr. člani tega svetovalstva za Istro gospodje Camus, Benussi, Tomasi in Mrach iz Pazina. Obžalujemo, da nismo mogli izvedeti, koliko jih je in kdo so člani tega svetovalstva izmed Hrvatov in Slovencev rečenih pokrajin. Bojimo se, da smo tudi pri tem imenovanju ostali prikrajšani, kakor smo vedno in povsodi in ne samo od avtonomnih, ampak tudi od strani državnih oblasti. Za slučaj, da je naša bojazen opravičena, priporočamo našim poslancem na Dunaju, naj pouče upravitelja ministrstva za železnice, da je v rečenih pokrajinah Hrvatov in Slovencev, da ti skupno tvorijo celo večino prebivalstva Primorja ter da bi zahtevali tudi pravičnost in pristojnost, da bodi v železniškem svetu tudi primerno število členov Hrvatov in Slovencev. Če bi se pa upravitelj ministrstva delal gluhega na tako zahtevo, potem pa naj mu le Italijani sami votirajo potreščine njegovega ministrstva.

— Nastavljeni so za uradniške aspirante južne železnice sledeči Slovenci gg.: Fran Kremžar za Logatec; Brenc v Puntigam pri Gradcu; Kuster v St. Jurij ob južni železnici; Blaž na Rakek; Kezele v Litijo. Kot postajni pazniki (Stationsaufseher) so nastavljeni sledeči Slovenci: Škrob v Vuzenici; Mohar v Slov. Bistrici; Mlakar v Možganjih; Bračič v Renče pri Gorici.

— Slovenski igralci v Srbiji. Danilova četa slovenskih igralcev in igralke je prepotovala tudi lepo Šumadijo. V Lapovem jihu je čakala deputacija častnikov in g. Jovo Jovanović s svojim prijateljem pravnikom Milanom Nežičem. Po pozdravu so se odpeljali v Kragujevac. Tam so priredili dvoje predstav, popoldne koncert in v gimnazijski dvorani za širše občinstvo in zvečer gledališko predstav s petjem. Program se je zelo dobro obnesel in občinstvo je izrecno želelo, še eno predstavo. Po koncertu in predstavi so bili povabljeni v najodličnejšo hišo v Kragujevacu k sestri naučnega ministra.

— Nesreča na južni železnici. Vlak št. 186, ki je vozil danes jutraj iz Zidanega mostu proti Ljubljani, se je moral v Zagorju umakniti brzovlaku na drugi tir, da je lahko brzovlak vozil skozi. Po odhodu brzovlaka, je peljal vlak št. 186 zopet na svoj pravi tir, med tem je pa plošča za vlak 159, ki je vozil iz Ljubljane, bila prehitro odprta, tako da vlak št. 186 še ni bil na svojem tiru ter sta vlaka trčila skupaj. Ranjen ali ubit ni bil nihče. Par voz je razbitih, par voz je pa skočilo iz tira, da sta bila oba tira za par ur zastavljena. — Nam se zdi, da ureditev konkurence z državnjo železnico od strani južne železnice ni prava in južni železnici ne bo koristila. Uradništvo in osebje ni krivo nesreč, pač pa sistem, po katerem je konkurenca urejena in ki zahteva preveč.

— Pobegnili sta 15. t. m. prisiljenec Valentin Miklavčič iz Plužne v Istri in Josip Obermann iz Neuhofena na Gornjeavstrijskem.

— Postojnsko jama so obiskali dne 26. maja gojenci reške mornarske akademije.

— Potovanje na Solnograško. V svrhu nakupa pincgavske govedi in proučitve te pame se je podalo več udov živinorejske zadruge v selški dolini na Solnograško; med udeleženci sta bila dva župana in trije župniki. Ogledali so si po celi pincgavski dolini pri najboljsh gospodarih ondodno govejo živino in konje, po prijaznem posredovanju živinov-zdravnika solnograške kmetijske družbe. — Tudi so kratek izlet napravili v Solnograd in mesto in videli njegove zgodovinske znamenitosti; pozna s ena prvi pogled, da se od vladne strani na te nemške kraje ozira z milim očesom. Vrnili so se domov z zavestjo, da je treba tudi našo živinorejo še na višjo stopinjo povzdigniti in spolniti, k čemur naj ravno na novo ustanovljena živinorejska zadruga pripomore.

— Dolenjsko kletarsko društvo v Novem mestu je že pričelo z vračanjem vplačanih deležev. Vsak član dobi nazaj svoj delež in obresti za leto 1905. Deleži se izplačujejo proti oddaji sprejemnice pri g. Jos. Bergmanu v Novem mestu. Opozarjamo, da se je zglasiti zadnji čas do 15. junija t. l.

— Za borlice. Za časa mednarodne razstave vMilanu bode prirejala, na vsodbudo eksekutivnega razstavnega komiteja »Societa del Giardino« mednarodne tekmovalne borbe, in sicer med borilnimi učitelji in amaterji. Protektorat je prevzel italijanski kralj, častno predsedstvo juryja pa grof turinski. C. kr. vojno ministrstvo je dovolilo, da se te mednarodne tekmovalne borbe smejo udeležiti tudi c. in kr. častniki in vojaški uradniki, toda le v športni obleki.

— Divjaški deček. Na Reki je deček vrgel v vodo 2 in polletno dete, ker otrok ni mogel dovolj hitro hoditi za njim. Dete se je utopilo.

— Ženo zastrupil. V Zagrebu je zastrupil iz arsenikom neki Peter Keršek svojo ženo Rozalijo, s katero je mnogo let živel v srečnem zakonu, iz katerega ima troje otrok. Zadnji čas ga je v mreže vlovila 20letna Marija Kristič, ki ga je tako premotila, da je radi nje ženo zastrupil. Peter Kršek in Marija Kristič sta aretirana.

— Silno točo so te dni imeli tudi po Hrvaskem. Toča je bila velika ko kurja jajca in je vse pobila. Mnogo streh je razbitih, nekateri zidovi izgledajo, kakor bi bili razstreljeni od krogelj. Ljudje so z lopatami spravljali točo s ceste.

— Razpisano je učiteljsko mesto v Erzelyu.

— V vodo je padel in utonil pri Cervinjanu 88-letni umirovljeni finančni paznik Simon Jančič.

— Brzojavke in telefonični pogovori se podražje. Ker je ogrska vlada odklonila zvišati ceno za poštne znamke, je to misel tudi naša poštna uprava opustila, pač pa se podražje pristojbine za telefonske pogovore in za brzojavke. Recepiši bodo dražji, brzojavne tiskovine odslej ne bodo več zastojni. Drugod se stroški za brzojavljenje in telefoniranje znižujejo — v Avstriji pa mora biti na škodo prometu vse narobe.

— Vladni svetnik vitez Kaltenegger se je mudil pretečeno nedeljo v Ribnici. Ogledal si je Višnikarjevo šolo.

— Nova šola v Dobropoljah bo stala nasproti stari. Prostor bodo imeli v nji 3 razredi. Graditi se prične letos.

— Napad ženske s samokresom v Pulju. Franciška Scharff, žena v Cerkvenicah stanujočega strojevodje, je ustrelila v Pulju na cesti dvakrat s samokresom na kuharico Julijano Huber, a je ni nobenkrat zadela. Lahko ranjen pa je bil Janez Siesco, ki je šel takrat mimo. Vzrok je ljubosumnost. Napadalko so prijeli.

— Nevihla s točo. Piše se nam: Navadno pravijo, da sušec z repom vije, letos je pa pri nas menda majnik prevzel njegovo ulogo. Saj sta bila komaj dva dneva vedra. Ne more biti prave toplotne nikakor, zato pa tudi vsa rast le mršavo napreduje. V sredo 30. maja pa je bil ves dopoldan prav čudno soparen, da je bilo kar pričakovati kaj hudega. In res se pridrvi ob 3. uri popoldne kar nanaglomla strašna nevihta sem s Stajerske čez Čemšenikovo planino. Nakrat so drli po cestah in potih kar celi potoki, kot bi se utrgal oblak in nato se usuje toča debela kot pesti in kurja jajca. Hvala Bogu, da je bila redka n da je šla hitro naprej. Bati se je, da je v Zagorju in čez Kum še hujše divjala.

— Velikanskega morskega soma je vjelo možto malega finančnega parnika »Quarnero«, ki je plul po kvarnerskem morju. Moštvo je soma večkrat zapazilo in ga je dolgo zasledovalo. Naposled so mu prišli prav blizu. Vrgli so v morju trn, dolg pol metra in ga obdali z velikim kosom mesa. Som je prijel za

trn, toda komaj ga je začutil v grlu, se je s tako močjo prevračal, da je zadnji del ladje bil skoro ves v vodi. Som je visoko dvigal morsko peno, naposled se je pa moštvo posrečilo z velikanskim trudom zavleči soma pod ladjo, pri čemur je bil kapitan Morin znatno ranjen na roki. Soma so privlekli v Pulj. V želočcu so našli ostanke delfina in štirinoge živali.

— Toča. Trebelno pri Mokoronogu. Dne 30. maja ob 4. uri popoldne privlekel se je od Malkovca sem črn oblak, iz katerega se je vsula debela toča, ki je mnogim vinogradnikom trto, ki je ravno dobro rasti začela, skoraj popolnoma slestila. Sadno drevje je tudi močno poškodovano, žito na njivah pomandrala. Bila je debela kot orehi. In še drugo jutro jo je bilo videti pod kapom.

— Otvoritev Kadičnikove kočje. Dne 1. junija se otvoril Kadičnikov koča na Golici. Preskrbljena je z jedjo in pijačo. Razun vina se dobi še delniško pivo iz Zalca in pilzensko. Turisti prihajajte mnogo na Golico, odkoder so še drugi izleti. Neturisti pridite in obiščite Kadičnikovo kočjo, odkoder imate krasen razgled na Kranjsko in Koroško. Triglav primate z roko. Ne izgovarajte se, da nimate gorskih čevljev! Pridite kar v navadnih, nepodkovanih; ničesar se Vam ni treba bati. Golica je pristopna vsem. Najlepša je takrat, ko je pobeljena z narcisami, ali kakor tukaj pravijo: s ključavnicami. Po teh zopet krasno duhteče murke i. t. d. Planinski pozdrav vsem turistom in prijateljem turistike.

— Slavnostna razdelitev kolajn vrhniškim ognjegascem se je vršila dne 27. maja jako slovesno. Prostovoljna gasilna društva iz Polhovega gradca, Horjula, Brezovice, Logatca, Borovnice in Verda udeležila so se v mnogobrojnem številu tega izvanrednega dne, ko so bili za svoje 25letno požrtvovalno delovanje odlikovani sledeči gospodje: Karol Mayer, načelnik, Josip Köstner, vodja varuhov, Anton Iglič, namestnik vodje varuhov, in Franc Stular, orodjar. Ves spored zvršil se je zelo svečano. Predvečer, v soboto, so pevci pod vodstvom gospoda Rebolja priredili slavlencem podoknico, zbranim pri gospodu načelniku Karolu Mayerju, z jako zbranimi in spretnimi pevskeimi točkami, katere so v resnici izvrstno izvajali. V nedeljo ob 9. uri popoldne so prisostvovala gasilna društva z mnogim drugim občinstvom vred v cerkvi sv. Trojice pri maši, katero je daroval č. g. dekan sam. Pri sveti maši je svirala ljubljanska društvena godba, ter obenem so tudi peli pevci vrhniške požarne brambe. Po sveti maši okrog pol 10. ure se je vršila pred v ta namen postavljenim slavalokom prijazne cerkvice sv. Trojice slavnostna razdelitev kolajn. Pred soho cesarjevo so se vstopili zgoraj imenovani slavlenci, na kar jim je društveni tajnik vrhniških gasilcev gospod Jurca ml. prebral odlok deželnega predsedništva, da so jim podeljene častne kolajne za 25letno zaslužno delavnost v gasilnem in rešilnem delu. Nato je načelnik zveze kranjskih gasilnih društev gospod Doberlet pripel slavlencem častne kolajne in jim nazdravil v kratkem in ginjaivem govoru, v katerem je posebno naglašal visoki pomen gasilnega društva in njegove zasluge do bližnjega. Gasilno društvo je edino društvo, ki sme nositi dekoracijo, podeljeno na najvišjem mestu. To, da je gasilno društvo v resnici prekoristen faktor za človeško družbo, služi pač kot najsijajnejši dokaz današnja slavnost, da zna tudi naš presviti cesar upoštevati visoki pomen ognjegascem, ker breme, ki teži na vaših junaških ramah, ni prislileno, ampak prostovoljno itd. Končno zaključil trikrat »Živio!«, nakar je godba zaigrala cesarsko himno ter so zapeli pevci. Nato je odlikovani do solz ginjeni načelnik g. Karol Mayer stopil pred g. Doberleta in se mu je v kratkih in jedratih besedah v svojem in v imenu odlikovanih sotovarišev zahvalil za velepomembno izvršitev. Društva so odkorkakala potem po zastavah okrašenem trgu v naš prijazni »Močilnik«, kjer so bili gasilci in drugi gostje po velenjenih vrhniških gospeh pogosteni. Ob pol 1. uri je bil v prijaznem senčnatem vrtu g. Jurčeve gostilne banket, katerega se je udeležilo okrog 170 oseb. Prvo napitnico je govoril gosp. odlikovaneec K. Mayer presvitlemu cesarju. Napitnica je bila z navdušenimi živjo-klici sprejeta. V drugi napitnici je gospod Mayer slavil gospoda Doberleta kot očeta, to je ustanovitelja kranjskih gasilnih društev, nakar gospod Doberlet v svoji zahvali navdušuje gasilce, da naj še nadalje delujejo v pomoč svojega bližnjega, kakor že on neprestano deluje nad 36 let. Predsednik kupčijske zbornice gospod Lenarčič nazdravi odlikovancem, nakar se v njih imenu zahvali odlikovani gospod Mayer. Nato podnačelnik vrhniške požarne brambe gospod Frölich zahvali Vrhničane, da so pripomogli k prireditvi tako krasnega dneva. Gospod Doberlet zopet proslavlja vrhniške dame in se jim zahvaljuje za njih obilni trud. Ko se še gospod Frölich zahvali navzočim sosednim društvom in drugim zbranim gostom, bil je oficelni del končan. Ob 4. uri začela se je prosta zabava, pri kateri je pevski zbor vrhniških gasilcev prav ubrano pel in pri kateri se je ob zvonkih ljubljanske društvene godbe na nalašč za to napravljene plešišče plesalo do poznega večera. Med tem čuli smo tudi več umestnih pozdravov od strani bližnjih gasilcev, med katerimi je zlasti gospod Ivan Tomšič iz Verda navduševalno govoril o koristih gasilnih društev in o blagem činu človekoljubja. Zelo pohvalno nam je omeniti g. Jurco, kateri je v ta namen tako krasno okinčal svoje gostilniške prostore in izbornopostregel številnim udeležnikom. Splošno je pa neprijetno dirnilo zlasti goste, da se takega velepomembnega slavlja ni udeležil vrhniški gospod župan, dasi je imelo to slavlje strogo patrijotičen in naroden značaj. »Na pomoč!«

— Književnih poročil »Kataliske Bu-kvarne« uredništvo ni moglo v zadnjem času

redno objavljati vsled preobilnega drugega gradiva. Na mnogostranske želje pa smo to rubriko zopet odprli v današnjem listu, in jo bomo objavljali po možnosti vsak teden, sicer pa zanesljivo dvakrat na mesec. Ker je, kakor smo že poročali, »Katoliška Bukvarna« otvorna tudi antikvarij, bomo objavili vsakokrat nekatere posebne pridobitve tega oddelka skupno s književnimi poročili. Glej to zadevno rubriko današnje številke.

Ljubljanske novice.

Ij Koncert ruskih umetnic. Danes zvečer koncertujeta slavni sestrji Černjeckij v veliki dvorani hotela »Union«. V Ljubljani redkokdaj pozdravljamo tako odlične umetnice, zato je upati, da danes zvečer ob pol 9. uri pohiti občinstvo k temu izrednemu koncertu.

Ij Garnizijska vaja se je vršila včeraj 31. t. m. pod vrhovnim nadzorstvom g. kornega poveljnika izm. Succovatyja. Posamezni oddelki tukajšnjih polkov so odkorakali iz garnizije že ob 4. uri zjutraj, večina po ob 5. Pot je bila dolga, toda hladna megla, nebo, ki je nad Turjakom bilo pooblašeno in dva precej dolga odmora so vojakom znatno olajšali težavno korakanje. Deželna bramba in 17. pešpolk sta ostala v Pijavi Gorici in dobila nalogo napasti 27. bataljon, ki je korakal dalje do svoje pozicije tik pod Turjakom. Oba dela sta svojo nalogo izborno rešila, 17. bataljon je izvršil lep napad v krilo. Pri častniškem razgovoru je izm. zelo pohvalil naše Khunovce. Vaja ni trajala dolgo, oboleli ni nihče, pač pa je nekaj oddelkov brambovcov napravilo precejšno škodo na polju. Vnel se je precejšen prepir med vojniki in kmeti. Topničarjem se je prevrnil en top. Pred Rakovnikom je bilo skupno defiliranje pred kornim poveljnikom, vojniki so dospeli domov že ob 6. zvečer in za sedmo uro napovedana menaža, običajna konzervna kava, je bila že uro prej skuhana in — zavžita.

Ij Velika veselica — pevsko društva »Slavec«, ki bode binkošno nedeljo popoldne na vrtu »Narodnega doma« , obeta z ozirom na bogati vsopred biti jako zabavna. Čisti dobiček je namenjen kot prispevek za Vilharjev spomenik.

Ij Krščanska ženska zveza vabi svoje družbenice k sveti maši, ki se bo jutri ob osmih brala v stolnici za rajnega gospoda Josipa Jegliča, njenega velikodušnega pokrovitelja.

Telefonska in brzojavna poročila.

ATENTAT NA ŠPANSKEGA KRALJA.

Madrid, 1. junija. Včeraj je bil na španskega kralja, ko se je peljal od poroke izvršen atentat. Prebivalstvo je vsled tega ogorčeno do skrajnosti proti anarhistom, ki so sedaj poizkusili že drugi atentat na mladega kralja. Prvi svoj neuspeh atentat so izvršili anarhisti na kralja, ko je bival kot gost predsednika francoske republike v Parizu, drugi atentat pa včeraj. Umoriti so ga hoteli, ko se je vračal od poroke in ko je vodil v kraljevo palačo svojo mlado srečo. Časopisje izraža kralju sočutje celega izobraženega sveta in ogorčenost nad anarhističko druhaljo, ki si je vzela za svoj cilj uničiti življenje mladega kralja.

London, 1. junija. Predvčeršnjim je londonska policija dobila obvestilo, da je več anarhistov odpovalo v Madrid, da imajo tam sestanek. Okoli 50 anarhistov, večinoma španskih beguncev, ima dne 31. maja izvršiti svoj načrt in potem proglasiti republiko. V zaroto je zapletenih več višjih španskih častnikov.

London, 1. junija. Ze en dan pred atentatom je prinesel »Evening Standard« na podlagi nekega policijskega poročila vest, da so pri neki seji, katere se je udeležilo 15 španskih, angleških, laških in francoskih anarhistov, sklenili umoriti španskega kralja in sicer zaradi grozovitosti, ki so se godile po ječah v Monteigne. Druga seja se je vršila pred par dnevi in je došlo poročilo, da je nekaj anarhistov že odšlo v Madrid preko Barcelone.

Madrid, 1. junija. Kraljica Kristina, kraljeva mati, je, ko se je napravljala na pot v cerkev, dobila anonimni biljet, na katerem se ji je naznanjal atentat.

Madrid, 1. junija. Kralj je čakal včeraj s spremstvom na svojo nevesto pred cerkvijo San Geronimo. Kralj je sprejel nevesto pred vhomod v cerkev in jo vodil v cerkev. Ženin in nevesta sta imela prostor pod prekrasnim baldahinom. Po slovesni službi božji je kardinal poročil kralja Alfonza in krasno batenberško princezino Eno. Nato je bil podpisan poročni akt. Ko je kraljeva dvojica zapuščala cerkev, je množica novoporočencema prirejala navdušene ovacije.

Madrid, 1. junija. Podpis ženitne pogodbe sta kralj in kraljica izvršila z zlatim peresom, katerega so darovali španski častniki.

Madrid, 1. junija. Včeraj se je vršila cerkvena poroka kralja Alfonza s princezino Eno. Pri povratku iz cerkve v kraljevo palačo je bila pred veliko hišo, pred katero se je sprevod za trenotek ustavil, iz najvišjega nadstropja vržena pred kraljev voz v šopek skrita bomba, ki je eksplodirala pred vozom. Bomba je ubila dva konja, enega jezdeca ubila in voz hudo poškodovala. Višji nadzornik hlevov, ki je jahal poleg, je lahko poškodovan. Ubili so biti takoj štirje vojniki, ki so stali v špalirju, dve ženski, en policaj, en poročnik je bil smrtno ranjen, mnogo drugih oseb je bilo lahko ranjenih. Kraljevska dvojica se je silno prestrašila, a se je nepoškodovano vrnila v kraljevo palačo, kjer so mlademu kralju in kraljici ženitovanjski gostje iskreno čestitali k rešitvi. Dve osebi je policija takoj aretovala

in sicer nekega Italijana in nekega Španca, istotako še ni dognano ali sta bili vrženi dve bombi, ali samo ena.

Madrid, 1. junija. Kralj je takoj, ko se je zgodila eksplozija, skočil je z voza in se je brizgal za kraljico, ko je pa videl, da se ji ni nič zgodilo, je posvetil drugim dogodkom svojo pozornost.

Madrid, 1. junija. Kraljeva dvojica se je po atentatu včeraj ob 2. ur 30 minut popoldne nepoškodovano vrnila v kraljevo palačo. Kraljev voz, pred katerega je bilo vpreženih šest parov konj, je razbit. Kočijaž, en jezdec, en kapitan, več vojakov in ena deklica so ubiti, mnogo oseb ranjenih. Po atentatu sta kralj in kraljica zasedla neki drugi voz in se odpeljala.

Madrid, 1. junija. Mnogo oseb je aretiranih. Med aretiranci ni nobenega inozemca. Ovitke bombe je bil iz poliranega jekla in pol centimetra debel. Dva ali tri dni pred kraljevo poroko je bila po Madridu razširjena govorica, da je kralj dobil anonimno pismo, v katerem se mu grozi z atentatom. Policija je to pismo utajevala. Nekaj ur pred atentatom so trije knezi, poslaniki, diplomati in ministri v kraljevi palači podpisali svoja imena v ondi razloženo knjigo. Župan madridski je izdal oglas, v katerem izraža ogorčenje nad atentatom. Med 2. in 6. uro je bilo pred hišo, pred katero se je zgodil atentat nagromadenega toliko občinstva, da je promet bil nemogoč. Le z največjo težavo je »Rdeči križ« spravljal proč ranjence in mrtvece. Ko je bil kak ranjen ali mrtvec transportiran skozi množico, izražala je množica kriče svoje ogorčenje. Malo je manjkalo in francoski tajni policisti bi bili skoro linčani, samo radi tega, ker je množica slišala njihovo tujo govorico. Neki njihov rojak jih je rešil in pomiril množico. Bomba ali več bomb je bilo vrženih iz III. ali IV. nadstropja, ki je last kraljice matere. To je edina hiša, ki je v Madridu last matere kralja Alfonza. Hiša ima šest nadstropij in je 500 korakov oddaljena od kraljeve palače. V pritličju je gostilna in neka specerijska trgovina.

Madrid, 1. junija. Kralj, člani kraljeve rodbine in ministri bodo prisostvovali pogrebu atentatnih žrtev. Skupno število žrtev je 50, od teh jih pet umira. Sin generala Weilerja je nevarno ranjen. Kraljica se slabo počuti. Mesto je bilo včeraj le deloma razsvetljeno. Slavnosti se bodo nadaljevale. Od zastopnikov zunanjih držav ni nobeden ranjen. Napadalcu so najeli pred dnevi stanovanje v neki drugi ulici, mimo katere se je tudi pomikal sprevod, a so stanovanje zapustili, ker hiša ni imela balkona. V sobi, v kateri se je izvršil atentat, so našli malo stekleno brizgalnico, ki je dišala po grenkih mandeljnih in je imela skoro gotovo namen, napolniti bombo tik pred atentatom. V sobi so našli tudi eno elegantno in eno delavsko obleko. Mnogo oseb na balkonu hiše, iz katere se je izvršil atentat, je ranjenih. Policija je aretirala osem individuov, znanih teroristov, na katere leti sum, da so se udeležili atentata. Tudi več častnikov madridske garnizije je aretiranih. Aretirani kočijaž Furand noče ničesar izpovedati in vedno trdi, da ni kriv. Dozdeva se, da je napadalec iz hiše, ki je bila vsled splošne zmešnjave od policije prepozno cernirana, ušel. Aretiran je tudi neki 14letni deček, ki je jako sumljiv, da se je aktivno udeležil atentata.

Madrid, 1. junija. Kralj je dal po atentatu množici z roko znamenje, da on in kraljica nista ranjena. Zvečer je kraljeva dvojica prisostvovala zahvalni službi božji. Takoj, ko je kralj prišel v palačo, se je informiral o žrtvah. Kraljica se je tako silno jokala, da so jo popadli krči. Velikanska množica je oblegala včeraj pozno v noč kraljevo palačo. Doselej je aretiranih 21 oseb.

Madrid, 1. junija. Dne 24. maja je prišel neki mož v živahno ulico Calle Mayor, v kateri se je včeraj izvršil atentat ter je prosil, naj se mu da 30. in 31. maja soba z balkonom v najem. Ponujal je za dva dni 25 peset in na jemniku sobe 500 peset, da si najemnik poišče drugod stanovanja. Včeraj se je novi najemnik naročil šopkov, katere so mu prinesli v sobo. Sobe ni zapustil in tudi ni nobenega pustil v sobo, češ, da mu ni dobro. Ko je včeraj prišel mimo hiše kraljevi izprevod, je napadalec vrzel na cesto šopek, v katerem je bila bomba. Nato je vzel napadalec drug klobuk in v zmešnjavi pobegnil.

Madrid, 1. junija. O atentatu na kralja poročajo še sledeče: 80 vozov je tvorilo spremstvo kraljevo. Bomba je padla med sprednja kolesa voza. Lahko ranjen je med drugimi marki Sotomayor iz spremstva. Nekemu policaju je bila glava strgana od telesa. Takoj po eksploziji je knez Cornaihuels dvignil kralja iz voza. Kraljeva dvojica se je jokala. Kraljica se je onesvestila. Danes je kraljica slabo in mora ostati v postelji. Po sedaj došlih najnovejših poročilih je 100 ranjenih. Aretirani Španec, ki ga ne morejo identificirati, je zelo potr. Pravi, da se piše Emanuel Durand, in je doma iz Katalonije. Prišel je v Madrid 22. maja. Durand je zelo eleganten.

Madrid, 1. junija. Napadalec se piše Morales in je v zmešnjavi pobegnil. Pri atentatu je izgubilo življenje dvajset oseb. Na balkonu, raz katerega je izvršil atentat, je bilo sedem oseb ubitih.

Madrid, 1. junija. V hiši, iz katere je bila bomba vržena, je osem oseb ubitih. Markiza Abumada s svojo hčerjo iz Toulona je ranjena. Mnogo oseb, ki so imele svoje sorodnike v hiši, je hotelo v hišo, a policija jih ni pustila.

Madrid, 1. junija. Po Madridu je razširjena govorica, da ni samo poškodovan tudi voz, v katerem se je kraljeva dvojica vrnila v kraljevo palačo, ampak, da je kralj lahko ranjen na rami.

Madrid, 1. junija. Kosci bombe so odleteli nazaj v hišo, iz katere je bomba priletela, zato je bilo več oseb v hiši ranjenih.

Madrid, 1. junija. Vest, da je kralj ranjen na rami, se ne potrjuje.

Dunaj, 1. junija. Cesar je zvedel o atentatu v Madridu včeraj zvečer ter je brzojavno čestital kralju Alfonzu na rešitvi.

Madrid, 1. junija. Kralj je obiskal ranjene vojake. Več oseb je ljudstvo nevarno preteptalo, pravi napadalec pa ni ujet. Vrženi sta bili dve bombi. Ena bomba je v zraku eksplodirala in ubila nekaj tovarišev napadalcev.

REŠEVANJE MINISTRKE KRIZE.

Dunaj, 1. junija. Danes se je vršila v parlamentu skupna seja parlamentarne komisije češkega kluba z zastopniki poljskega kluba. Poljaki delajo na to, da bi se doseglo s Čehi sporazumljenje. Popoldne se nadaljuje pogajanja s Čehi. Danes popoldne bo baron Beck pri cesarju poročal o pogajanjih. Danes je Fořt konferiral z različnimi češkimi politikami.

Dunaj, 1. junija. Situacija je postala za ustanovitev parlamentarnega ministrstva ugodna in baronu Becku bo baje že jutri mogoče predložiti cesarju listo novega ministrstva, v katerem bodo Čehi, Nemci in Poljaki.

KRANJSKI DEŽELNI PREDSEDNIK.

Kočevje, 1. junija. Deželni predsednik Schwarz se je vrnil od tu v Ljubljano.

OGRSKA.

Budimpešta, 1. junija. V včerajšnji seji ogrske neodvisne stranke je naznanil honvedni minister, da bodo novinci z leta 1882, ki bodo šele sedaj asentirani, uvrščeni v rezervo.

»MAGYARORSZAG« S HRVATSKIM TEKSTOM.

Budimpešta, 1. junija. »Magyarország«, uradni list ogrske vlade, je priobčil javo in govor škofa Drohobeczkega, in sicer hrvatski del v hrvatskem tekstu.

CARINSKA VOJSKA.

Belgrad, 1. junija. Pasič je izjavil častnikarjem, da mora voliti vlada le med Schneiderjevimi in Kruppovimi topovi. Sedanja provizorična vlada ne smatra za svojo nalogo, da odobri avstrijske zahteve glede nabave topov in ji je ljubša carinska vojska, kakor da odnehajo.

UPOR FRANCOSKIH MORNARJEV.

Toulon, 1. junija. Na vajah ob obrežju Corsike se je uprlo moštvo torpedovke št. 250. Moštvo je zapustilo ladjo in šlo na suho, od koder se je povrnilo šele na daljšo intervencijo poveljnikovo.

RUSKI MORNARIŠKI ČASTNIKI PRED AMNESTIJO NA FRANCOSKEM.

Pariz, 1. junija. Tu se je vršil ministrski svet, ki je sklenil, da predloži popolno amnestijo za vse, ki bi trpeli vsled nemirov pri cerkvenih inventurah in radi protivojaške agitacije.

VOJNIM SODIŠČEM.

Peterburg, 1. junija. Dva ruska mornariška častnika sta postavljena pred vojno sodišče, ker sta zakrivila, da je bila ena ruska torpedovka v bitki pri Čušimi predana Japoncem. Štirje drugi častniki so postavljeni pred vojno sodišče, ker niso nič storili proti temu, istotako admiral Roždestvenski, ki je bil na ladji ranjen, a ni odredil proti predaji.

CAR ZA KMETE

Peterburg, 1. junija. Čuje se, da je car ugodil agrarni komisiji dume in da je odločil, da kmetje dobe zahtevano množino polja in gozdov zastonj.

POLJSKI POSLANCI V PREISKAVI RADI VELEIZDAJE.

Dunaj, 1. junija. Neka še nepotrjena vest iz Varšave javlja, da so vsi poljski poslanci v dumi v preiskavi radi veleizdaje.

NESREČA NA MORJU.

Hamburg, 1. junija. V bližini Hamburga sta trčila neka jadrnica in neki parnik. Kapitan in mašinist sta se rešila, osem mož pogrešajo.

VELIKANSKI POŽAR.

Kolin, 1. junija. V Herbertthalu ob belgijski meji se je zgodila v skladišču za tovore strašna eksplozija. Zaboje dinamita je padel in dinamit je eksplodiral. Nakrat so bila vsa poslopja v okrožju sto kvadratnih metrov v velikanskem plamenu. Vse osebe v dotičnih hišah so zgorele.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm

Dne	Čas opazovanja	Stanje bure-metra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Rože	Padavina v 24 urah
31	9. zveč.	731 4	19 5	sl. svrzh.	del. obl.	
1	7. zjutr.	729 7	19 5	sl. jug	"	0 0
	3. pop.	728 5	24 6	p. m. jzah.	obl.	

Srednja včerajšnja temp. 19 8°, norm 16 0°.

Takoj se sprejme
več mizarskih
pomočnikov
in en vajenec.

FRANC CIVHA, stavbeni in pohištni mizar, Trebnje, Dolenjsko.

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrl naš iskreno ljubljani sin, oziroma brat, svak in stric, prečastiti gospod

Jakob Mathian

župni upravitelj

kateri je po dolgi, mučni bolezni, predvsem s svetotajstvi za umirajoče, dne 31. maja ob 1/4. uro popoldne mirno v Gospodu zaspa.

Truplo dragega rajnika bo blagoslovljeno v župnišču Zaplana v soboto, dne 2. junija ob 11. uri dop. in bo z železnico prepeljano z Vrhnike na Vižmarje in tamkaj v nedeljo, dne 3. junija ob 11. uri dop. na pokopališče v St. Vidu pri Ljubljani položeno k zadnjemu počitku. 1249

Sv. maše se bodo brale v Zaplani in v St. Vidu pri Ljubljani.

Dragi rajnik bodi priporočen v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 31. maja 1906.

Žalujoči sorodniki.

LJUBLJANSKI ŠRAMEL KVARTET

Jutri, v soboto, dne 2. junija
ob vsakem vremenu

vrtni koncert

v hotelu „pri Južnem kolodvoru“
(prej LORBER)

Zač. ob 8. uri. Vstop prost.

K obilni udeležbi vabi

restavratore ALFRED SEIDL.

LJUBLJANSKI ŠRAMEL KVARTET

se priporoča p. n. restavratorem, kavar-narjem i. t. d.

Pojasnila daje: Šramel kvartet, Nova ulica št. 3. 1239 1—1

Pozor izletniki!

Usojam si častitim gostom in izletnikom na sv. Katarino, Grmado in Šmarno goro itd priporočati staro znano

gostilno pri Kaučiču v Medvodah

Tam se toči dobra vinska kapljica in vedno sveže pivo z ledenice. Priporoča tudi okusna gorka in mrzla jedila. — Na razpolago je tudi v zabavo velik gramofon.

Priporoča se za obiten obisk

1251 3-1 IVAN MARINŠEK, gostilničar.

Pogrebna bratovščina sv. Jožefa
v Ljubljani sklicuje

izvanredni občni zbor

na dan 10. junija 1906 ob 4. uri popoldne
ki se vrši

v prostorih Slov. kršč. socialne
zveze v Ljubljani, hotel »UNION«,
vhod v Frančiškanskih ulicah, s sledečim
dnevni redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Računsko poročilo.
3. Poročilo in sklepanje o premetitvi uradnih in upravnih prostorov.
4. Volitev novega odbora.
5. Raznoterosti.

1233 2—1

Odbor.

V nedeljo, 3. junija in
v ponedeljek dopoldne
4. junija je trgovina

Angleško skladišče

oblek

LJUBLJANA, MESTNI TRG 5

odprta.

!! Globoko znižane cene !!

O. Bernatovič.

1250 2—1

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.

Narodno gospodarstvo.

Kratko navodilo glede škropljenja trti proti peronospori.

1. Proti peronospori se škropi najmanj trikrat na leto.
 2. Na tisoč litrov vode se vzame 1 kg. modre galice in 2 kg. ugašenega ali pa 1 kg. nengashenega apna; vsako se zase raztopi in se potem zmeša. Pri tem se ne sme rabiti železna posoda ali železno orodje.
 3. Prvo škropljenje se vrši takrat, kadar so mladice zrastle pol metra dolge; to je najpozneje začetkom meseca junija.
 4. Drugo škropljenje se vrši tri tedne pozneje, torej koj po cvetju.
 5. Tretje škropljenje se vrši štiri tedne po drugem, torej koncem meseca julija.
 6. Pri vsakem škropljenju je treba tudi grozdje dobro poskropiti in nekaj časa poprej mladice privezati.
 7. V mokrih, deževnih poletjih naj se škropi v krajših presledkih, torej vsaj štirikrat na leto.
 8. Za vsako škropljenje je treba pripraviti svežo galico, ker stara ne učinkuje.
 9. Na suho ali na zelemo cepljenje trte je treba škropiti kmalu potem, ko so odgnale, in večkrat v kratkih presledkih.
 10. Če je po škropljenju deževalo, preden se je galica dobro posušila, je treba škropljenje kar najhitreje ponoviti.
- c. kr. vin. nadz. za Kranjsko v Rudolfovem. B. Skalický.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Bogokletnež. Dne 1. aprila t. l. popoldne je prišel neki France Smolej zabavljat gostom v Tripletovo gostilno na Javorniku. Sukal je kuhinjski nož v roki in se ustil, da se nikogar ne boji. To počenjanje pa ni bilo po volji delavcu Francetu Gašperšiču; vrgel je par vrčkov v njega, začel premetavati mize, na katerih je stala razna steklena posoda in s tem napravil 30 K škode. Pivci so odvedli Gašperšiča na prosto, na cesti je pa tako podivjal, da je začel Boga preklinjati. Prisodilo se mu je za kazni 10 tednov ječe.

Tepež zaradi ljubosumnosti. France Sekardi, delavec na Savi, je dne 29. aprila t. l. zvečer v Bergantovi gostilni na Javorniku svojemu tovarišu Jožefu Korošecu dovolil, da se je smel z njegovim dekletom parkrat zasukati. A takoj se mu je vzbudila ljubosumnost in je jezen zapustil gostilno. Ko je šel Jože Korošec za njim, da ga pogovori, našel ga je v družbi nekega drugega fanta. Komaj da je Korošec izpregovoril, že ga je udaril Sekardi s tovariši, da je padel, nato ga je pa še Sekardi z nožem v hrbet dregnil. Sodišče je Sekardi za kazni priznalo 2 mes. težke ječe.

Otrok utonil. Marija Megušar je za dekle služila pri Majcnovih v Trzinu. Na veliki petek je šla Megušar po naročilu v drvarnico žagati drva. Otroci so drva pomagali v kuhinjo nositi. Kmalu so pogrešili štiriletnega Janezka. Šli so ga iskat, in našli so ga v poleg hiše tekočem potoku mrtvega. Marijo Megušar, ki pravi, da je nekoliko gluha, so sodniki oprostili.

Cerkveni tat pod ključem. Nevvarnega ptička so vjeli v osebi Alojzija Čulka, čevljarkega pomočnika iz St. Jurija pri Taboru. Čulk je bil zaradi tatvine in goljufije že večkrat kaznovan. Živel je nekaj časa na Nemškem, dne 6. aprila t. l. je pa prišel na Kranjsko. Obsojen je bil že dvakrat, ker je iz cerkvenih nabiralnikov kradel. Še tisti dan je v farni cerkvi na Jesenicah hotel iz tamošnje škrinje denar pobrati, a ga je cerkvenik prepoznal. Našel je na zidu pritrjeno puščico omajano, na tleh je pa ležal omet. Precej po tem poskusu se je jednega dela lotil pri znamenju Andreja Kravljica na Potoku. Tudi tu je pilil pri žabici, a je bil odpučen. Nato se je lotil puščice pri oltarju sv. Antona v farni cerkvi v Lescah. Tu si je prisvojil 16 K 73 v. Pri glavnem oltarju se mu tatvina ni posrečila, ker ga je prepoznala neka ženska. Ker je Čulk vedel, da ga za njegove hudobije čaka ostra kazni, zato je v zaporu c. kr. sodišča v Radoljici v zid luknjo zvrtil, da bi bil pobegnil, bil je pa zasačen in v železje dejan. Čulk je dobil za kazni 2 leti težke ječe, potem pa pride pod policijsko nadzorstvo.

Križem sveta prepotoval je Janez Malej, delavec na Javorniku. Mesto da bi izpolnil svojo vojaško dolžnost, šel je v tujino, in bival v Italiji na Francoskem in v južni Afriki. Pravi, da ni imel sredstev, da bi se

bil vrnil domov. Sedel bo 10 dni v ostrem zaporu in bo moral plačati vrhu tega še 10 K denarne globe.

Iz slovanskega sveta.

sl Mladi politiki. Na ruskem Poljskem se zdaj posebno bijejo med seboj liberalni naprednjaki (postenpovci) in narodnjaki (narodovci). Dva 17letna fanta sta se vsled tega tako sprla, da sta se pozvala na dvoboj. Narodovec L. je s kroglo zadet v prsi, nevarno ranjen, padel.

sl Židje. V volilnih borbah so se židje postavili izključno na svojo židovsko plat. Na mnogih krajih so kandidovali rabine. Godilo se jim je večinoma slabo; vendar so pa židje pokazali pri volitvah večjo vzajemnost, nego Poljaki. Duhovščina se večinoma drži narodno-demokratske struje, ki ima največ opore med ljudstvom. Zadnji ponedeljek je bil izvoljen katehet Jan Gralevski, ki ima izrednih zaslug za narodno šolstvo.

sl Letošnja letina na Bolgarskem bode, ako še ne pridejo kakšne nime zelo dobra. Zanje deževje je setvam zelo koristilo. Vinska trta, pašniki in travniki so v najboljšem stanju. Tudi drevje obljublja veliko sadu.

sl Novi učni predmeti na ruskih srednjih šolah. Z novim šolskim letom 1906—07 bode ta učila na ruskih srednjih šolah dva nova predmeta. Na realkah se bode razlagalo »zakonovedinje« na gimnazijah in realkah se bo predavalo zdravoslovje in sicer kot neobvezan predmet.

sl Klub ukrajinskih poslancev v Peterburgu šteje že 40 članov; to število se pa bode še povečalo. Poslanec Šrah upa, da v tem klubu bode 60 poslancev.

sl V tavrčeskem dvorcu, kjer zboruje ruska državna дума, nahaja se 68 ikon; 20 ikon predstavlja preb. Devico Marijo, 20 pa sv. Miklavža, čudodelnika.

sl Narodna zavest med Ukrajinci na Ruskem napreduje z velikanskimi koraki. Inteligentni ljudje, ki so se dozdaj glasili v moskalom (Velikorusom), nastopajo sedaj javno kot Ukrajinci. Misel o avtonomiji Ukrajine se širi čimdalje bolj. Maloruski jezik se sedaj brez strahu sliši povsod, na ulicah in v vseh javnih prostorih.

sl Odzvetje poštnega debita. »Kurjer warszawski« poroča, da je kancelar nemške države odvzel poljskemu listu »Tygodnik ilustrowany« na dve leti poštni debit v celi nemški državi. »Tyg. ilustr.« je leposloven tednik z ilustracijami in se izdaja v Varšavi. Letna naročnina znaša 28:80 K.

sl Proti tulipanovi agitaciji. Češki obrtniki, mlinarji in strokovna ženska društva na Češkem pripravljajo organiziran odpor proti bojkotu avstrijskega blaga na Ogrskem.

sl Mednarodna razstava časnikov v Frankfurtu in Srbiji. V kratkem se bode v Frankfurtu na Nemškem odprla mednarodna razstava časnikov. Da bi se razstave mogla udeležiti tudi Srbija, pozivlje srbski tiskovni urad v Belemgradu vsa uredništva dnevnikov in tednikov (političnih in nepolitičnih), dalje uredništva književnih, znanstvenih in drugih strokovnih listov v Belemgradu in v Srbiji vobče, da od svoje najnovejše številke oziroma zvezka, čimprej pošljejo srbskemu tiskovnemu uradu v Belemgradu pet iztisov. Tiskovni urad bode celo zbirko srbskih listov in časopisov poslal na frankfurtsko razstavo obenem z natančnim katalogom v francoskem in nemškem jeziku.

sl Nov srbski list. Od 17. majnika izhaja v Kragujevcu nov politični list »Šumadija«, ki bode zastopal načela srbske narodne stranke.

sl Nemci na Balkanu. Peterburgsko »Slovo« je objavilo članek o širjenju nemškega življa na Balkanu. Leta 1853 je bilo v Belemgradu samo nekoliko ljudi, ki so znali nemško. Razum teh oseb v Belemgradu v Srbiji noben ni znal nemškega jezika. Danes je že na Srbskem 12.000 Nemcev, od katerih pripada 5000 na žide, ki se glase ke nemški narodnosti. Polovica te številke pripada na Belgrad. Nemški jezik se uči na vseh državnih srednjih in visokih šolah in Nemci v Srbiji danes ni treba znati srbsčine; v Belemgradu so z javne nemške šole, katere obiskujejo v velikem številu srbski učenci.

sl Senzačna poročila o rusko-japonski vojski. Iz Peterburga se poroča, da se bode v kratkem objavila senzačna poročila o rusko-japonski vojski v knjižici pod naslovom »Epopėja mandžurska«. Knjiga izide pod uredništvom kneza Obolenskega ter bode navedla resnične vzroke vojske z japonskih in ruskih porazov.

sl Nadškof Weber v kratkem zapusti Lvov, ker vstopi v poljski samostan oo. redemptoristov. Prihodnji škof sufragani bode baje prelat dr. Bol. Twardowski, župnik v Tarnopolu.

sl Kubelik — milijonar. Znani češki virtuozi Ján Kubelik je končal te dni svoje umetniško potovanje po Ameriki in je odpotoval na svoje posestvo Býchory na Češkem. Meseca avgusta bode potoval po Avstraliji, kjer bo priredil 42 koncertov za 400.000 kron. Njegov uspeh v Ameriki je bil tako velik, da bode tam priredil v prihodnji sezoni daljših 60 koncertov. Zato iz Avstralije odpotuje čez Honolulu v Ameriko, odkoder se vrne domu majnika meseca 1907. Sezono 1907/8 porabi Kubelik k tournéju v slovo po Evropi, nakar se kot 28letni »penzionist« umakne z nekoliko milijoni v zasebno življenje.

sl Samopomoč. Nekaj podobnega, kakor je bila »Naša Straža«, so ustanovili lansko leto v Krakovem. Te dni je imela ta Samopomoč prvi letni zbor. Namen ji je pomagati vsem izselencem iz poljskega kraljestva in iz Rusije. Preskrbela jim je hrane, prenočišča, obleke in službe ter jim dajala potrebne navrote. Prvo leto se je zgledalo 392 oseb. Društvo ima dve stanovanji, ki v njih prebiva vedno povprek 22 ljudi. Predsednik je prof. O. Bujvída, tajnik L. Karpinski. Naslov: Samopomoč, Krakov ul. Prodzka 1. 43, II. p.

Književnost in umetnost.

* Dr. Weiss: Weltgeschichte. Vierte und fünfte verbesserte Auflage, bearbeitet von Dr. Ferdinand Vockenhuber. Ker se bliža IV. in V. natis tega velikanskega, ženjalno predelanega in velevažnega dela svojem zaključku, se nam zdi potrebno, da o istem zopet kratko izpregovorimo. Sicer je nemogoče na tem kratkem prostoru vredno oceniti to moisterko delo, reči pa moramo: »Weiss je bil zgodovinar-veščak, da mu ga ni para.« Po svoji obduodvanja vredni natančnosti, resnosti in objektivno trezni sodbi bralca razočara in si ga takorekoč popolnoma osvoji. On pripoveduje tako jasno in prepričevalno, da se zdi bralcu, kakor bi govorila dejstva sama. Res, Weiss je bil mož daljnega, jasnega pogleda, finega okusa za lepo in pravo; on je vedel ceniti važnost in dostojanstvo zgodovine. V celem delu ni uporabljal drugih sredstev kakor: resnico samo, s katero slika vsa zgodovinska sredstva, moč in nezmožnost oseb, o katerih govori, v nemo za zgodovinsko resnico; z bistrim neskalenim očesom pregleda dogodke, katero spretno in zvesto opisuje. To je takorekoč modrost in instinkt velikega zgodovinskega pisatelja. — »Katoliška Bukvarna« oskrbuje delo in dovoli pri izplačevanju uvaževanja vredne olajšave.

* Geschichte der katholischen Kirche von Professor Dr. Kirsch und Dr. Luksch. Herausgegeben von der Oesterr. Leo-Gesellschaft. Krasno, velezanimivo delo, kakršno smo pogrešali dosedaj; obširna, ilustrovanja cerkvena zgodovina, nastala na znanstveni podlagi, pisana pa v priprosti obliki in vsakemu umiljiva, nam nudi ne samo mnogo koristno-poučnega, znanstvenega, temveč tudi skozi in skozi mikavno zabavnega gradiva, od katerega imamo največ duševnega vžitka. Hvaljevalno je, da sta izogibala pisatelja po možnosti umetno-strokovnih izrazov in mučnih ptujk. Delo podaja pa tudi umetniku gradiva v izobilju, ker je glede ilustracij na vrhuncu. Reči se mora, da se nista strasila založnik in pisatelj nobenih težav in stroškov in sta stvarila delo, katero dela čast katoliškemu slovtvu. Delo je izšlo v Monakovem v 28 sešitkih po 1 K 20 h, je ravnokar popolno in velja celotno 33 K 60 h, elegantno vezano 40 K. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani, če treba tudi proti zelo ugodnim plačilnim pogojem. Zeleti je, da tega dela ne pogreša nobena duhovniška knjižnica.

Književna poročila.

Sašelj, Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada, I. K 2. — Janša, Popolni nauk o čebelarstvu, s podobami, broš. K 2, vezano K 2.40. — Janša, Razprava o rojenju čebel, broš. K 1.20, vez. K 1.60. — Opitz, Die Schule Mariens, vez. K 2.50. — Bourget, Ehescheidung, Roman, vez. K 5.40. — Der selige Johann Maria Vianney, Pfarrer von Ars, K 1.44. — Cabrol, Die Liturgie der Kirche, vez. K 6. — Peters, Heirat auf Probe, K 1.50. — Siebertz, Nachschlagewerk III. Teil: Ley, Kirchlich - apologetischer Führer, I. Band, K 7.20. — Ferstl, Alkoholfrage der Gegenwart. Sechs Vorträge, K 1.44. — Schindler, Die soziale Frage der Gegenwart vom Standpunkte des Christentums, K 3.60. — Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vez. K 2.16. — Bonmelli, Religios - soziale Tagesfragen, K 3. — Stauracz, Freimauerschule. Die Ziele der Gründer und Protektoren des Vereines »Freie Schule«, K 1. — Dennert, Haeckels Weltanschauung naturwissenschaftlich - kritisch beleuchtet K 1.80. — Hasert, Gedankenlesen, Hypnotismus, Spiritismus K —.40. — Boudreaux, Die Seligkeit des Himmels, K 2.16. — Bourdaloue, Sonntagspredigten, 2 zvezka K 4.80. — Arndt, Der selige Stanislaus Kostka, vezano K 2.40. — Dennert, Naturgesetz, Zufall, Vorschung, K 1.20. — Antonelli, Medicina Pastoralis in usum confessoriarum et curiarum eccl. 2 zvezka z »Tabulae Anatomicae« K 20.

Wetzer-Welte, Kirchenlexikon oder Encyclopädie der kath. Theologie und ihrer Hilfswissenschaften, zvezek 1—12, 13. Registerband, 2. Auflage, največji natis, popolnoma nerabljn, eleg. vezan izvod (K 206.16) K 155. — Kirsch-Luksch, III. Geschichte der katholischen Kirche, popolno 28 snopičev, nepokvarjeno (K 33.60) K 20. — Haidinger, Selbstadvokat, 17. Auflage, 19 snopičev (K 11.40) K 5. — Pesch, Christliche Lebensphilosophie, eleg. vez. K 2.50. — Weiss, Weltgeschichte. Najnovejši natis predelal prof. dr. Vockenhuber, dosedaj izšel snopič 1—178, popolnoma novo K 120. Priznana najboljša zgodovinsko delo. — Breviarium Romanum, 4 zvezki 48° (Dessain) dijamantna žepna izdaja, vez. usnje, zlata obreza 1902 (K 26.50) K 14. Dobro ohranjen. — Hunolt, Christliche Sittenlehre über die evangelischen Wahrheiten. In Sonn- und Feiertagspredigten eingetheilt. 12 zvezkov, vez. K 35. Hunolt je kakor znano, najboljši cerkveni govornik; njegovo, že jako redko delo je gotovo veliko vrednosti vsake duhovske knjižnice. — Schuster-Holzammer, Handbuch zur biblischen Geschichte für den Unterricht in Kirche und Schule, 2 zvezka, vez. K 12. — Deutscher Hausschatz, I. 1896, 97, 98 in 99, popolno, trpežno vez. K 5. — Stolz, Gesammelte Werke. Billige Volksausgabe, 10 Bände, najnovejši natis, popolnoma novo, eleg. vezano v platno (K 34.80) K 18.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Pozor Amerikanci!

V neposredni bližini Ljubljane je pod zelo ugodnimi pogoji na prodaj za vsako obrt, posebno še za gostilno priprava

hiša,

pri kateri je blizu 780 kvadr. sežnjev sveta in prostorno gospodarsko poslopje. Hiša obstoji iz 3 sob, velike kuhinje, sušilnice za meso in kleti. Poleg hiše je velik lep zasajen vrt. Cena za vse skupaj 8000 kron.

Več o tem se poizvé na Opekarski cesti št. 36.

1019 14

V petek, 1. junija t. l., v veliki dvorani hotela „Union“:

KONCERT

slavnih ruskih artistinj
sester Vere in Nadežde
ČERNJECKIH
iz Petrograda.

Vera Černjecka je prva ruska umetnica na glasovirju, a

Nadežda Černjecka pevka za kontra-alt na petrogradski operi carskega ruskega glasbenega društva. 1222 4—4

Začetek ob pol 9. uri zvečer.

Vstopnice se prodajajo v trgovini Vaso Petričiča.

Tuorneé Adele Moran!

Slovita dunajska operetna pevka nastopi s svojim prvim umetniškim ensemble v svoji izvirni opravi kot

„Odstavljena kraljica Sahare“

s čudovito dresiranim velblodom, spremstvom Beduinov in mnogimi drugimi zanimivostmi Amerike

samo dvakrat: dne 3. in 4. junija

v veliki koncertni dvorani grand hotela „UNION“. 1230 3—2

Cena vstopnicam: Obmožni sedeži 1.—4. vrste 3 K, ostale vrste 2 K, vstopnina 1 K. — Predprodaja pri Otonu Fischer. — Začetek ob 8. uri zvečer.

1291 148

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izšebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Rekompt in inkasso menic. 1232

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Borzna naročila. 1233

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigla.

Promet s čekli in nakaznicami.

Borzna poročila.

Uradni kurzi dunajske borze 31. maja 1906.

Srečke.		200—	202—
Srečke od l. 1860 ¹ / ₄		200—	202—
„ 1864		282 75	284 75
„ tizske		156—	158—
„ zem. kreditne l. emisije		290—	298 50
„ „ II.		290—	300—
„ ogr. hip. banke		260—	270—
„ arbske & frs. 100—		100—	108 50
„ turške		153 75	154 75

Dělnice		
Južní železnice	138 60	139 60
Dřávné železnice	673—	674—
Avstr. ogrské bančné dělnice	1662—	1672 50
Avstr. kreditní banky	670 50	671 50
Ogrské	815—	816 —
Zivnostenské	242—	243—
Premogopok v Mostu (Brůz)	650—	651—
Alpské montan	576 2,	576 25
Pražské žel. indr. družbe	2729—	2739—
Rima-Murányi	576 —	577—
Trbovílské premog. družbe	273 50	275 —
Avstr. ořočné tov. družbe	592 —	594 —
České sladkorné družbe	151—	151 50

Valute.		
C. kr. cekin	11-34	11-39
20 franki	19-13	19-16
20 marke	23-46	23-53
Severcigns	23-96	24-04
Marke	117-175	117-37
Laški bankovci	95-50	95-70
Rublji	252-50	253-50
Dolarji	4-84	5- . .

narejen iz najčistejše studenčnice iz tovarne za led l. kranjske eksportne pivovarne in tovarne za slad **Teodor Fröhlich na Vchniki.**

odaja od 2. junija 1906.

Kosi: posamezno **40 h**, na debelo **30 h**.
Prijave in naročila sprejema zaloga pive
Fröhlich v Slomškovi ulici 27
Telefon št. 13.

primerni za **prodajalne** ali **pisarne**
dajo se za avgustov termin ali tudi
takoj v najem. 1199 3

Pogoji izvedo se v odvetniški pisarni
dr. M. PIRC-A, na oglu **Sodnijskih**
in Cigaletovih ulic v Ljubljani.

priporoča raznovrstne

po nizki ceni.

1118 13

za deklice in dečke
se dobe najboljše in najcenejše.
Največja izbira **konfekcije za**
gospode in dame po znižani
ceni.

Angleško skladišče oblek

Ljubljana, Mestni trg 5.

znani so naši čudovito po ceni

A black and white photograph of a high-top sneaker. The shoe features a mesh upper with a dark, possibly black, lacing system. The sole is light-colored with a dark, textured pattern. The shoe is shown from a side profile, facing right.

Otroški čevlji na tra-
kove, črni in barvani,
solidni in praktični . . . 1—

Specialiteta: Goodyear svetovno blago.

komanditna družba.

prodaja izdelke
najpomembnejše
tvornice za čevlje
v monarhiji.

Podružnica v Ljubljani le v Spitalskih ulicah 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

priporoča župnim uradom v nabavo ob priliki
kanoničnih vizitacij, birmovanj itd.:

a) za kapele in manjše cerkve:

[illegible]

Oblika četrtoke. Velikost 31×22 1/2 cm. Črna ve-	
zava z rdečo obrezo	32:40
isto z zlato	34:80
bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu	42:—
isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini . . .	49:20
isto z drugobarvanimi vložki	54:—

b) za večje cerkve:

Oblika velike četvorke. Velikost 34×25 cm. V	
črni vezavi z rdečo obrezo	35:50
„ „ „ zlato „ „ „ „	38:—
bogato in fino pozačene platnice v svillo-rdečem šagrinu	50:—
isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini	53:—
isto z drugobarvanimi vložki	54:—

Oblika male pole. Velikost 36×25 cm. Črna ve-	
zava z rdečo obrezo	43:20
isto z zlato "	44:40
bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu	52:80
isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini	57:60
isto z drugobarvnimi vložki	60:—

Preces ante et post missam pro opportunitate sacer-

dotis dicende. Oblika četvorke. Za zakristijo mesto tabel
27 1/2 x 20 cm vezano z zlatim križem na platnicah . . . 3:84

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae ex pontificali romano depromptus. Vezano 276

Benedictionale Romanum sive sacrae Benedictiones ex Rituali Romano ac ex Missali necnon Pontificali Romano excerptae. Vezano	375
---	-----

Epistolae et Evangelia totius anni secundum Missale Romanum etc. 36×25 cm. Rdeč šagrin, zlata obreza . . . 33'60

Graduale de tempore et de Sanctis juxta ritum	
sanctae Romanae eccl. Cum cantu. Črni tisek vezano	5'28
Isto rdeč in črni tisek	7'68

Pontificale Romanum summorum pontificum etc. Sine	
cantu eleg. vezano	9-72
Isto cum cantu eleg. vezano	15-60

Kanon table krasno izdelane pod celuloidom se rabijo brez okvirja in se brez škode snažijo in umivajo; v velikosti 39×24 1/2 cm (stranske 14×24 1/2 cm). Cena cele garniture 16·70
Isto v velikosti 40×27 1/2 cm (stranske 16×27 1/2 cm).
Cena cele garniture 16·—

Missae pro defunctis. Oblika četvorke 31×22 1/2 cm			
platno, rdeča obreza	.	.	3:48
usnje,	"	"	6:—
" zlata	"	"	6:96
Isto. Večja oblika 26×25 cm. Platno, rdeča obreza	.	.	4:56
usnje,	"	"	7:20
826	"	zlata	8:40

Dannerbauer-Pugnet, Praktisches Geschäftsbuch für den Gurat-Clerus Oesterreichs. Vezano . . . 24:—

Slika njega Svetosti sv. Očeta Pija X. z jako ličnim Passepartout robom, velikost 57×44½ cm, brez okvirja . . . 8.—
z lepim lesenim okvirjem in šipo . . . 15.—

Slika njega Prezvišenosti kneza in škofa ljubljanskega	
Dra Antona Bonaventure Jeglič-a v isti velikosti in slični	
izvršitvi	14.—
z lepim lesenim okvirjem in šipo	21.—